

SKAK

NR. 9

63. ÅRGANG

SEPTEMBER 1967

KR. 2,25

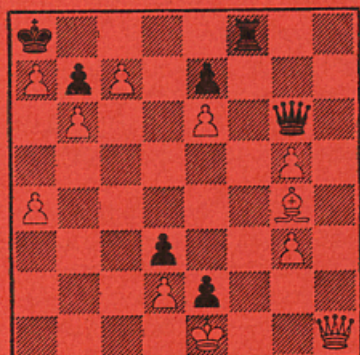
BLADET

MEDLEMSBLAD FOR DANSK SKAK UNION

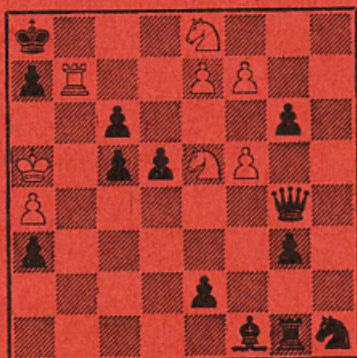
SLUTSPIL OG STUDIER

Seks sovjetiske studier i hvilke *hvid trækker og vinder*. Men pas på – det vrirler med kombinationer! Vore løsninger finder De på 3. omslagsside.

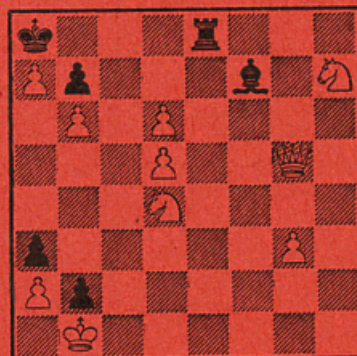
1

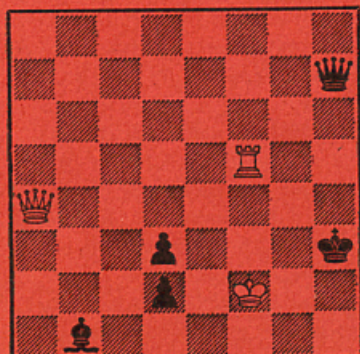
2

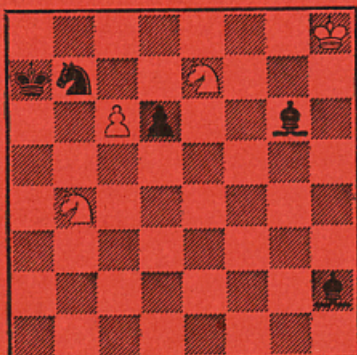
3

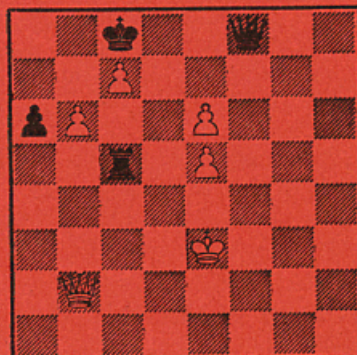
4

5

6

INDHOLD

Studenter-olympiaden – Nordisk turnering – Junior-turnering i Belgien – Skoleskak
Teori, strategi, taktik – Problemskak – Litteratur – Korrespondanceskak – Nyheder

NYHEDER

Ændringer i klubfortegnelsen:

3. hovedkreds: »Frem«, Odense: formand, Chr. Winther Christensen, Møllevej 1, Skallebølle, pr. Vissenbjerg, telefon 09-47 13 96 (efter kl. 14.00).

Odense Skakklub: formand, Hakon Nielsen, Mariavænget 12, Hjallesø, tlf. 09-11 37 90.

4. hovedkreds: Flensborg: formand, Hanno Asmussen, Lautrupsweg 5, Flensborg.

Sønderborg Skakklub har taget navneforandring til: Skakalliancen »Als«, formand, Hans Philipsen, Kløvermarken 28, Sønderborg.

6. hovedkreds: Vejlbj-Risskov: formand, A. Troels Møller, Gurrevej 12, Risskov, telf. 06-17 76 41.

8. hovedkreds: Espergærde Skakklub har fået nyt spillested og spiller mandag aften i ungdomsskolen »Øresund«, Gl. Strandvej 195 i Espergærde.

Skakalliancen »Als«

På Stig Gribergs (Sønderborg) initiativ har Augustenborg, Sønderborg og Ulkebøl Skakklubber vedtaget, at indgå i en alliance under navnet »Skakalliancen Als«, for herigennem at styrke og udvide skakinteressen i byen og nærmeste omegn. Til alliancens bestyrelse er følgende valgt: Formand, Th. Philipsen, Ulkebøl afd. Næstformand, H. Jakobsen, Augustenborg afd. Kasserer, E. Ravn, Sønderborg afd. Sekretær, L. Christiansen, Ulkebøl afd., samt bestyrelsesmedlemmerne H. Philipsen, Ulkebøl afd., Aa. Poed, Augustenborg afd., H. Jensen, Sønderborg afd. Alliancens første spilleaften er fastsat til tirsdag d. 5. september kl. 19,30 på Alskroen, Augustenborg.

Louis Christiansen

Turnering i Sorø amtskreds

Medlemmer af D. S. U. indbydes til at deltage i Sorø amtskreds enkeltmandsturnering, der spilles som aftenkampe i Slagelse over 7 runder efter Monrads system.

Tilmelding til følgende klasser: Mesterkl., 1. kl., 2. kl., 3. kl., 4. kl., juniorklasserne 1 og 2.

Spilledagene og indskudets størrelse vil blive meddelt i »Skakbladet« nr. 10. Tilmeldelse senest d. 10. okt. til *W. Lundgreen, Absalonsgade 2, Sorø.*

Hillerød Skakklub

har holdt generalforsamling, hvor formanden, *John K. Sørensen*, trak sig tilbage på grund af manglende tid. »Ny« formand blev klubbens tidligere formand, *Mogens Nørhave.*

Klubben kan iøvrigt glæde sig over tilgang af nye medlemmer, bl. a. Nørre Sundbyes me-

sterspiller, *Borge Pedersen*, der er flyttet til Nordsjælland. Han er – sammen med klubbens nye »fund«, den 16-årige mesterspiller *Steen Fedder*, der har klareret sig fint i landskampen mod Sverige og junior-DM i Roskilde – en kærkommen forstærkning til klubbens nyoprykkede 2. divisionshold.

Klubmester 1967 blev Steen Fedder i fravær af *Axel Roos*, der til gengæld blev nordsjællandsk mester med Fedder på andenpladsen.

Indbydelse til danske spillere

I Bern finder den 2. internationale skakturnering sted fra den 30. september til den 7. oktober. Der skal spilles 10 runder efter Schweizer-systemet med forgrupper, og deltagerantallet er sat til 36. Deltagelsesberettigede er mestre og mesterkandidater, og turneringsindsuddet inkluderet slutbanketten beløber sig til Fr. 30. Præmierne er: 1. Fr. 600, 2. Fr. 450, 3. Fr. 300, 4. Fr. 200 etc. Alle oplysninger fås ved henvendelse til: Schachklub Bern, Kramgasse 10, 3000 Bern (Schweiz).

Indbydelse til Jubilæumsturnering i Espergærde

Espergærde Skakklub har herved fornøjelsen at indbyde til klubbens 25. års jubilæumsturnering, som spilles lørdag/søndag den 14. og 15. oktober. Turneringen er åben for alle skakspillere, og på forhånd er der sikret tilmelding fra Sverige.

Turneringen vil blive spillet over 8 runder efter Monrad-systemet med seedning. I tilfælde af ligestilling ved turneringens afslutning afgøres den endelige placering ved korrektion. Betænkningstiden er 1/2 time til hver spiller til hele partiet, ialt 1 times spilletid pr. runde.

Vinderen får 300 kr. + ærespræmie. 2. præmie 200 kr., 3. præmie 150 kr., 4. præmie 100 kr., 5. præmie 75 kr.

Ekstrapræmier til ikke seedede spillere: 1. præmie 100 kr. + ærespræmie. 2. præmie 75 kr., 3. præmie 75 kr., 4. præmie 50 kr., 5. præmie 50 kr.

Ekstra præmier til bedste juniorspillere (under 20 år): 1. præmie 75 kr., 2. præmie 50 kr.

De sidste 7 præmier tilfalder spillere, der ellers ikke ville have fået præmie, således at hver spiller kun kan få en kontant præmie. Desuden ventes flere ærespræmier.

Turneringen spilles på Mørdrupskolen i Espergærde med følgende rundefordeling:

Lørdag den 14. oktober: 1.-3. runde kl. 14-15, 15.30-16.30 og 17-18. Søndag den 15. oktober: 4.-8. runde kl. 9-10, 10.30-11.30, 13-14, 14.30-15.30 og 16-17. Præmieuddeling kl. 17.30.

(Fortsættes side 151)

SKAKBLADET

September 1967 . Nr. 9 . 63. årgang . Redaktion: Eigil Pedersen
Medlemsblad for Dansk Skak Union

Mogens Moe:

Studerolympiaden

Det danske hold ude af form

Den 14. studenterolympiade blev spillet i Harrachov, en lille czechoslovakisk by i Riesengebirge tæt ved den polske grænse. Opholdet var behageligt, men indkvarteringen var – ikke mindst efter dansk målestok – temmelig primitiv; normalt beboedes den pågældende bygning vistnok af folk, der brugte hele dagen til at stå på ski eller vandre i bjergene, men skak er jo i udpræget grad en »indendørssport«.

De 19 deltagende hold skulle fordeles i 5 grupper. Det danske hold, der – på papiret – var så stærkt som nogensinde, blev seedet som nr. 4 – efter Sovjet, Czekoslovakiet og Jugoslavien, men foran Rumænien og USA – og kom i gruppe 4 med England, Østrig og Skotland. Vi vandt da også uden større besvær forgruppen, nemlig ved at slå Østrig og Skotland med 3–1 og spille 2–2 med England. Forgruppe 3 var den eneste, hvor der kunne være lidt spænding om resultatet: her slog Sverige Ungarn ud.

I finalen begyndte det udmærket med 2–2 mod Sovjet, turneringens vinderhold, Hamann, Brinck-Claussen og Karl Pedersen fik ret hurtigt remis, mens Moe måtte gennem et større slagsmål; kort før tidkontrollen havde han gevinst, men havde ikke tid til at se det. Ved afbruddet var russeren ovenpå, men remisgrænsen var ikke overskredet og blev det heller ikke senere. I 2. runde vandt vi $2\frac{1}{2}$ – $1\frac{1}{2}$ over svenskerne, der forsvarede sig hårdnakket og længe. I 3. runde led vi et knebent nederlag $1\frac{1}{2}$ – $2\frac{1}{2}$ til Czekoslovakiet. Hamann glemte at mure sin stilling til; Karl forsvarede sig godt efter en usund åbning og fik remis; af ufattelige grunde så Moe ikke det træk, der kunne have kronet hans kongeanreb med mat og så tabte han; til gengæld var Kølback heldig, idet han efter at have stået i underkanten vandt en bonde i tidnøden. I 4. runde, mod Bulgarien, skete ulykken. Efter 4 timers spil havde Karl taget remis, Hamann havde en tabt stilling, mens Jørgen Nielsen og Brinck-Claussen stod lidt bedre; bulgarerne tilbød da 2–2. I tillid til, at hans spillere havde større spillestyrke og kampmod, afslog den danske holdkaptajn; det skulle han aldrig have gjort. Jørgen Nielsen spillede skarpt på gevinsten, men begik unøjagtigheder i tidnøden og tabte. Brinck-Claussen fik et lige hængeparti, som imidlertid blev analyseret dårligt, og så tabte han på en grov fejl. Resultatet $\frac{1}{2}$ – $3\frac{1}{2}$. Mod England gik det helt galt: alle tabte. De følgende resultater var dårligere: 1–3 mod Jugoslavien og $1\frac{1}{2}$ – $2\frac{1}{2}$ mod Rumænien. I 8. runde lykkedes det os at bringe forstyrrelse i topopgøret ved at slå USA 3–1. Hamann havde alle tiders komplicerede parti mod Zuckerman, hvor han dog på intet tidspunkt stod dårligst. Brinck-Claussen og Kølback fik et par solide remiser. Moe fik en tabt hægestilling, men modstanderen fandt ikke den rigtige plan og blev snydt. I sidste runde spillede vi 2–2 med Østtyskland. Det skal dog siges, at under hele turneringen sad respekten for os vore modstandere i blodet; de mødte i næsten alle tilfælde i stærkeste opstilling.

Det sovjetiske hold med Savon, Tukmakov, Kuzmin, Gulko, Fajbisovitsch, Podgajets blev som ventet nr. 1, men ikke på den tidligere overbevisende måde. De meget varierende resultater i finalegruppe A vidner om stor jævnbyrdighed mellem de 10 hold. De ukendte, men velspillende amerikanere, Zuckerman, Verber, Gilden, Kaufman, Soltis, Martz blev nr. 2. En kæmpeoverraskelse var Englands tredjeplads med Basman, Hartston, Keene, Whiteley, Botteril; efter 4. runde lå England i bunden med 5 points; i de næste 5 runder scorede de 16 points, begyndende med 4 mod os. Selv om der var enkelte lyspunkter, var det danske holds præstation dog klart en skuffelse – og det er kun en ringe trøst at kunne sige det samme om det jugoslaviske. Efter os i finalegruppe A kom det svenske hold med Martens, Krantz, Broström, Litsberger, Pihlgren og End. Netop i år skulle der have været mulighed for at anfægte det sovjetiske holds 1. plads. Dårlig form var sikkert en væsentlig grund; hos de fleste skakspillere river desuden det ene nederlag ofte andre med sig. Måske er det en tilfældighed, men de tre, der scorede mest på holdet (Kølback, Moe og Karl) havde i modsætning til de øvrige 3 deltaget i årets Danmarksturnering; på sidste års hold (der blev nr. 3) havde samtlige deltaget i den forudgående Danmarksturnering.

Forturneringen:

Gruppe I: 1. Sovjet 10½, 2. Østtyskland 7½, 3. Holland 4½, 4. Irland 1½.

Gruppe II: 1. Tjsekoslovakiet 9½, 2. Bulgarien 9, 3. Finland 3, 4. Belgien 2½.

Gruppe III: 1. Jugoslavien 6, 2. Sverige 3½, 3. Ungarn 2½.

Gruppe IV: 1. Danmark 8, 2. England 6½, 3. Østrig 6, 4. Skotland 3½.

Gruppe V: 1. Rumænien 8, 2. USA 8, 3. Island 5, 4. Cuba 3.

Finalegruppe A:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Pts.
1. Sovjet	—	2	1	1½	3	3½	3½	3½	2	4	24
2. U. S. A.	2	—	3	1½	3½	2½	3	3½	1	2	22
3. England	3	1	—	1½	1½	1	3½	1½	4	4	21
4. Tjsekoslovakiet	2½	2½	2½	—	0	2½	2	3	2½	2	19½
5. Rumænien	1	½	2½	4	—	1½	2½	2½	2½	2½	19½
6. Østtyskland	½	1½	3	1½	2½	—	2½	2½	2	3½	19½
7. Jugoslavien	½	1	½	2	1½	1½	—	2	3	3½	15½
8. Bulgarien	½	½	2½	1	1½	1½	2	—	3½	2	15
9. Danmark	2	3	0	1½	1½	2	1	½	—	2½	14
10. Sverige	0	2	0	2	1½	½	½	2	1½	—	10

Finalegruppe B:

1. Ungarn 24, 2. Østrig 21½, 3. Island 19, 4. Holland 16, 5. Belgien 15½, 6. Finland 15, 7. Skotland 14½, 8. Cuba 12½, 9. Irland 6.

De individuelle resultater:

Hamann opnåede kun 3½ af 11, deraf kun et vundet parti. Det var langt under forventning og må skyldes dårlig form; man har vist sjældent set Hamann lave så mange fejl i løbet af en turnering som her.

Brinck-Claussen lå ligeledes langt under sin sædvanlige standard med 3½ af 9, hvoraf en gevinst.

Karl Pedersen opnåede 3½ af 7, hvoraf kun en gevinst. I det internationale selskab afslørede hans åbningsrepertoire sine brist: det er godt nok, når man stiler efter remis for at blive i den danske landsholdsklasse, eller når man kan få lejlighed til at straffe grove fejl hos modstanderen; men med de samme varianter er det ikke muligt at opnå et større antal gevinster mod bedre modstandere. Karl bør finde nogle skarpere åbninger, så meget mere som han udmærket er i stand til at klare komplicerede stillinger. Mod England tabte han i 19 træk som hvid mod Caro-kann-åbningen. Det betog ham spillelysten i flere dage; hjemmefra var han ikke vant til at tabe. — Erfaringerne fra denne turnering vil sikkert være til gavn for Karl, når han senere skal deltage på rigtige olympiadehold.

Moe opnåede med sit skarpe spil i de fleste tilfælde gevinststillinger; desværre satte han dem nogle gange overstyr ved ikke at finde ellers nærliggende træk. Han opnåede 5 af 9 (56%), nemlig 4 gevinster, 3 tab og 2 remis.

Kølbæk blev holdets topscorer med 5½ af 8 (69%), nemlig 4 gevinster, 3 remis og et tab. Han spillede solidt og sikkert gjorde kun få fejl og lod sig ikke gå på af holdets modgang. Fik han dårlige stillinger, forstod han alligevel at holde sammen på dem; hans ene tab skyldes, at han i tidnød i en lidt bedre stilling foretog et gennembrud på et forkert tidspunkt. Hans præstationer ved de sidste 3 studenterolympiader har været bemærkelsesværdigt konstante: 1965: 64%, 1966: 65%, 1967: 69%.

Jørgen Nielsen spillede ikke så mange partier, at man kan give nogen sikker vurdering af hans indsats. I sine 4 partier opnåede han 2 remis'er.

4442

Kongeindisk

Hvid: *Svend Hamann*, Danmark.

Sort: *B. Zuckerman*, USA.

1. d4, Sf6 2. c4, g6 3. Sc3, Lg7 4. e4, d6 5. Le2, 0-0 6. Sf3, e5 7. d5, Sa6 8. 0-0, Sc5 9. Dc2, a5 10. Lg5, h6 11. Le3, Sfd7 12. Sel.

En typisk kongeindisk stilling er opstået, hvor hvid har muligheder på dronningfløjen og sort på kongefløjen. Hvid flytter springeren for at kunne besvare 12. —, f5 med f2-f3. Iøvrigt kom det også på tale at spille springeren til d2, men det er nærmest en smagssag.

12. —, f5 13. f3, f4 14. Lf2, g5 15.

b3, Sf6 16. a3, Ld7 17. Tb1, a4 18. b4, Sb3 19. c5, De8 20. Lc4, Kh8.

Sort føler sig generet af truslen c5-c6 og giver en bonde. Også efter 20. —, Sd4 21. L×d4, e×d4 22. Se2 må sort afgive en bonde.

21. L×b3, a×b3 22. D×b3, g4 23. f×g4, S×g4 24. Sf3, Lf6 25. Ta1?

Dette er der ikke tid til. Bedre var 25. Kh1 efterfulgt af Lg1, hvorefter det svage felt g2 kunne dækkes med tårnet på anden række.

25. —, Tg8! 26. Ta2, Dg6.

Truer med S×h2. Hvid kan nu ikke spille 27. Lh4 for sort svarer med 27. —, L×h4 28. S×h4, Dh5 og efter 29. Sf3, Se3 vinder sort i angrebet.

27. Se1, Dh5 28. Sf3.

Hvis Zuckerman vil have remis er 28. —, Dg6 tilstrækkeligt, men det er han ikke tilfreds med og han »hugger« løs med

28. —, S×h2?! 29. S×h2, Lh3 30. Le1, L×g2 31. T×g2, Dh3 32. Dc2.

Nødvendigt, da 32. Tf2 besvares meget stærkt med 32. —, Lh4.

32. —, T×g2† 33. D×g2, Tg8 34. D×g8†, K×g8.

Gør man den materielle stilling op, ses det, at sort har givet tårn, løber og springer for den hvide dronning og en bonde. Det er ikke værst, men til gengæld er hvids positionsfordel betydelig. Desværre var jeg i tidnød og derfor får sort gode modchancer i fortsættelsen. Det er fra denne stilling i partiet, at der virkelig sker noget – vent blot og se!

35. Tf3, Dh5 36. e6.

Mere sikkert var f. eks. 36. Kh1.

36. —, b×c6 37. d×c6, Kf7 38. Kh1, Dg6 39. b5, d5! 40. e×d5, Ke7.

Her skulle jeg gøre hemmeligt træk og brugte ca. 45 minutter til at finde ud af, om 41. b6 gav gevinst. Jeg kunne imidlertid ikke gennemse alle muligheder og valgte så i stedet

41. a4, Dc2 42. b6!, c×b6 43. c7, Kd7 44. d6, e4! 45. Tf2?

Igen er jeg i tidnød og bliver narret. Efter 45. T×f4, Le5 46. Tf7†, K×d6 47. Tf2! må sagen være klar.

45. —, Dc1 46. Sb5!, e3.

Men ikke 46. —, D×e1† for 47. Tf1, Da5 48. Tc1 med hurtig gevinst.

47. Tf1, e2 48. Tg1, Dc6† 49. Tg2, Da8! 50. Sg4, Lb2 51. Sf2, Le5 52. Kg1, L×d6 53. Tg7†, Le7 54. Sd3?

Her er 54. Sg4 meget bedre, for det hindrer sort i at spille De4 på grund af svaret Sf6†, og sort kan heller ikke spille 54. —, Df8 for 55. Se5†, Ke6 56. T×e7†!

54. —, De4 55. Sf2, Db1!

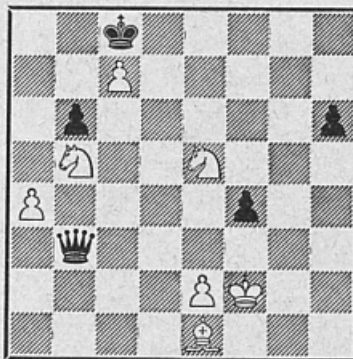
Føj! Hvids aktier ryger nu helt i bund. (Top! Redaktøren er køber til de »billige ak-

tier for han ville nu benytte sig af »musefælde-temaet« 56. Sd3! og nu må truslerne T×e7† og Tg8 være afgørende!)

56. T×e7†(?), K×e7 57. Sd3.

Men ikke 57. c8(D) for 57. —, D×e1 58. Kg2, Df1† og sort får en dronning på e1.

57. —, Kd7 58. Se5†, Kc8 59. Kf2, Db3.

60. Sc4!

Dette herlige træk parerer sorts trussel De3† og de lette hvide officerer arbejder nu så godt sammen, at slaget er tabt for sort, selv om han gør et hæderligt forsøg på at redde sig.

60. —, Dg3† 61. K×e2, Dg2† 62. Kd1, Dd5† 63. Ld2, Dh5† 64. Kc1, Dc5 65. Kb2, f3!

Ret ubehageligt men heldigvis har hvid endnu et kølleslag parat.

66. Scd6†, Kd7 67. Le3!, Db4† 68. Kc1, D×d6.

Sort resignerer, for efter 68. —, De1† 69. Kc2, De2† 70. Ld2 er der ikke flere skakker.

69. S×d6, K×c7 70. Sf5, h5 71. Sh4, og hvid vandt.

Noter af Svend Hamann.

4443

Tospringerspil

Hvid: *Mogens Moe*, Danmark.

Sort: *Pihlgren*, Sverige.

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lc4, Sf6 4. d4, e×d4 5. e5.

Denne fortsættelse betragtes nu i modsætning til tidligere som lovende for hvid.

5. —, d5.

Det sikreste, men muligvis ikke det bedste; efter 5. —, Se4 6. 0-0, Le7 må hvid med 7. Ld5, Sc5 8. c3, d×c3 9. S×c3, Se6 ofre en bonde.

6. Lb5, Se4 7. S×d4, Ld7 8. L×c6, b×c6 9. 0-0, Lc5 10. Le3, 0-0 11. f3, Sg5 12. f4, Se4 13. Sd2, L×d4.

Eller 13. —, S×d2 14. D×d2, De7 15. Sb3, Lb6 16. Dc3 ligeledes med lille hvid fordel. – Moe kommer nu til at optræde i den lidt uvante rolle som positionsspiller.

14. L×d4, S×d2 15. D×d2, Lf5 16.

Tae1, Dd7 17. Te3, De6 18. De2, Tfb8
19. Tb3, Dg6 20. Tg3, De6 21. b3, a5?

Derefter opstår et nyt angrebsmål for hvids løber.

22. a4, Tb4 23. Df2, h6 24. h3, g6 25.
Kh2, Kg7 26. Tc3, h5 27. Tc5, Tb6 28.
Dd2, Tba6 29. Tf2, De7 30. Dc3, De6
31. Dg3, Kg8 32. Dg5, Kg7 33. Tf3, Kh7
34. Tf2, Kg7 35. Kg1, Th8 36. Lc3,
Tha8 37. Te2, T6a7 38. Df6†.

Hvid kan ikke stå for bondegevinsten med bevarelse af den positionelle overlegenhed; en anden god plan havde været at føre den hvide konge over til dronningefløjen for – evt. efter yderligere forberedelser – at gennemføre g4.

38. —, D×f6 39. e×f6†, Kf8 40.
T×c6, Le4 41. Tc5!, c6.

Sort har valget mellem at vandre rundt på f8, g8, h8, h7 og h6 med kongen eller at give en bonde straks.

42. T×c6, Ke8 43. Le5, Kd7 44. Td6†,
Kc8 45. Te3!, Tc7 46. c4, Td7 47. Tb6!

Trods bondeofret i det 41. træk slipper sort ikke ud af hvids jerngreb.

47. —, Lf5 48. c×d5, T×d5 49. Ld6!

Sort er færdig; på Le6 følger T×e6 og f7.

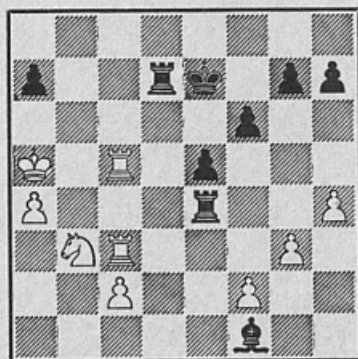
49. —, Kd8 50. Te7, Tc8 51. T×f7,
opgivet.

Noter af Mogens Moe.

*

I matchen mod USA fremkom følgende stilling efter fem timers spilletid:

(Gilden, USA)

(Moe, Danmark)

Der fulgte:

42. Te3.

Hvids hemmelige træk var en overraskelse for sort, der havde koncentreret sine analyser om det mere nærliggende og objektivt bedre Tc7; det havde hvid forkastet, da f-bonden så ikke kunne forsvares.

42. —, T×e3 43. f×e3, Lg2?

En meget dårlig plan. Sort vinder med 43. —, Ke6 44. e4, Kf7 efterfulgt af Kg6, Kh5 og Kg4. Under alle omstændigheder hedder hvids forsvarsplan: frem med c-bonden.

44. Tc8, Lb7 45. Tb8, Tc7 46. c4.

Hvid tilbød nu remis, men sort afslog med

den begrundelse, at USA ikke havde råd til at tabe matchen 1½–2½. I virkeligheden er sort i underkanten nu, men kan nok klare sig ved at koncentrere sig om et forsvar mod c-bonden.

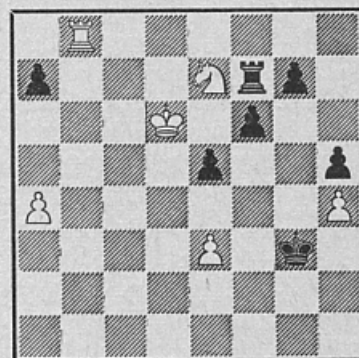
46. —, Lf3 47. c5, Ld5 48. Kb4, h5
49. Sa5, Ke6 50. Kb5, Kf5 51. c6, Kg4
52. Kc5.

52. Tb7?, L×c6†.

52. —, L×c6 53. S×c6, K×g3 54.
Kd6, Tf7 55. Ke6, Tc7 56. Kd6, Tf7.

Trækgentagelsen skyldtes tidnød. Remis'en er hjemme, nu skulle der regnes på gevinstforsøgene.

57. Se7!

Synes tilstrækkeligt i alle varianter, f. eks.:

I. 57. —, f5 58. Ke6, T×e7 (se partiet).
II. 57. —, K×h4 58. Ke6, T×e7 59.
K×e7, Kg3 60. Ta8, h4 61. T×a7, h3
62. Tb7, h2 63. Tb1. III. 57. —, g5, 58.
Ke6, a) 58. —, Th7 59. Sf5†, Kg4 60.
K×f6, g×h4 61. Tb4†. b) 58. —, T×e7
59. K×e7 og nu: 59. —, g×h4 60. K×f6,
h3 61. Kg5, h2 62. Tb1, h4 63. e4, h3
64. Kf5, Kf3 65. Tc1, Kg3 66. Kg5, Kg2
67. Kh4, eller 59. —, K×h4 60. K×f6, g4
61. K×e5, Kg3 62. Kf5, h4 63. Tg8.

57. —, f5 58. Ke6, T×e7 59. K×e7,
f4 60. e4.

60. e×f4, e×f4 61. Tf8, K×h4 62.
T×f4†, Kg3 er ikke ganske klart.

60. —, K×h4 61. Ke6, f3 62. K×e5,
f2 63. Tb1.

Gilden smilede lykkelig til tilskuerne; han havde set varianten 63. —, g5 64. Kf5, g4 65. e5, Kh3 66. e6, g3 67. e7, g2.

63. —, g5 64. Kd4!

Den korteste vej til de sorte bønder. Gilden pegede fortvivlet på feltet f5.

64. —, g4 65. Ke3, Kg3 66. e5, Kg2
67. e6, f1(D) 68. T×f1, K×f1 69. e7,
g3 70. e8(D).

Her tilbød Gilden remis; det medførte en henstilling fra turneringslederen om at være alvorlig.

70. —, g2 71. Df7†, Kg1 72. D×h5,
a5 73. Dh4, Kf1 74. Df2† og mat.

Noter af Mogens Moe.

Hvid: *M. Vukic*, Jugoslavien.
Sort: *Jens Kolbæk*, Danmark.

1. d4, f5 2. c4, Sf6 3. Sf3, e6 4. g3, Le7 5. Lg2, 0-0 6. 0-0, d6 7. Sc3, a5 8. b3, De8 9. Lb2, Dg6 10. e3, Sa6 11. De2, c6 12. Tfd1!

Sort har med sit sidste træk forberedt 12. —, Ld7, men hvids træk forhindrer på snedig vis dette. På 12. —, Ld7? kunne følge 13. d5, c×d5 14. c×d5, e5 15. S×e5!, d×e5 16. d6, Ld8 17. L×b7 og hvid vinder. Denne variant forklarer det følgende træk.

12. —, Tb8 13. Tac1, Ld7 14. Se1, Dh6 15. f4.

Dette træk vinder en bonde, da sort tvinges til at spille d6-d5, og efter 16. c5 kan a-bonden ikke holdes. Bondegevinsten koster imidlertid tid, og sort kommer til en stærk opstilling på kongefløjen.

15. —, d5 16. c5, Le8! 17. Sf3, Lh5 18. De1, Se4 19. Sa4, g5 20. Sb6, Tbd8 21. D×a5, g×f4 22. e×f4, Lf6 23. Te2, Kh8 24. De1, Tg8 25. Td3, L×f3 26. T×f3, Dg7(?).

Egentlig ikke noget dårligt træk, men 26. —, Tg6 efterfulgt af Dg7 var mere nøjagtigt. Jeg regnede med at vinde bonden tilbage og havde fuldstændig overset hvids næste træk.

27. Da1!, h5 28. Lf1, Dh6 29. Tg2, Tg6 30. a3, Dg7 31. Ld3, h4 32. Kh1, Sc7 33. a4, Sa6 34. L×a6, b×c6 35. Df1, Tdg8 36. D×a6, h×g3 37. Df1, Sf2† 38. Tf×f2, g×f2 39. T×g6, D×g6 40. D×f2, Dg4 41. Df1, Lh4.

Hartvig Nielsen:

Nordisk turnering

Hangö fra 2.-13. august

Under deltagelse fra alle 5 nordiske lande åbnedes Nordisk Turnering i Hangö den 2. august med ialt 97 deltagere, hvoraf Danmark tegnede sig for de 14. Under K. B. Schous ledelse foregik rejsen via Stockholm, hvor vi tiltrådte den eventyrlige sejltur gennem maleriske skærgårdsøer, først gennem den svenske skærgård, dernæst over et kort stykke med åbent hav, men så var vi blandt Ålands-øerne, der praktisk talt gik ud i et med den finske skærgård.

Fra Åbo gik turen videre med tog til Hangö, hvor den lokale skakklub havde formået at skabe en beundringsværdig ramme for turneringen. Kontorchefen på byens rådhus, byrådsmedlem *H. Sørensen* havde gjort sin indflydelse gældende og opnået, at turneringen kunne foregå i rådhusets lyse sale, hvorfra der var udsigt over klipper, hav og badestrand. Sørensen var sjælen i arrangementet, han dirigerede turneringsledelsen, var rejsefører på de lokale udflugter og leder af afslutningsfesten og præmieuddelingen på »Casino«. Her kunne man ikke andet end studse over det væld af ærespræmier, der hidrørte fra lokale firmaer. Man gjorde sig den tanke, at millionbyen København ville få svært ved at leve op til noget lignende. Et øjeblik strejfede tanken den mulighed, om der fra rådhuset var blevet udøvet pression mod de næringsdrivende — men kun for et øjeblik; thi Sørensen var i alle henseender en nobel personlighed, beskeden af væsen, lige bortset fra, at han over for os danskere ikke kunne lade være med at »prale« af sin danske afstamning.

Hangö, der var genopbygget efter krigens hærgen, er nu Finlands Riviera. Vi oplevede i den første tid af vort ophold, at det østlige fastlandsklima »smittede af«, så der skabtes temperaturer som ved Middelhavet. Dernæst blev vi vidner til et vestligt uvejr, der afstedkom talrige ødelæggelser især i skovene, et af de værste i mands minde, blev der sagt.

Det hemmelige træk truer 42. —, Lf2! Vi regnede med, at stillingen var let vundet — det er den muligvis også — men vi havde i hvert fald ikke analyseret grundigt nok.

42. Lc3, Tg7?

Truer afgørende med 43. —, Lg3, men trækket er en fejl, der giver hvid remischancer. Det ser derimod ud til, at 42. —, Lg3! 43. h×g3, D×g3 44. Le1, Dg4 45. Df2, Tg7 vinder let!

43. Sc4!, d×c4 44. d5, e×d5 45. b×c4, d4!?

Her er 45. —, d×c4 nok bedre.

46. L×d4, Kg8 47. L×g7, D×g7 48. De2, Da1† 49. Kg2, De1 50. Df3, De4 51. D×e4, f×e4.

Der er nu fremkommet et interessant slutspil, som sort vist lige netop kan vinde.

52. a5, Le7 53. a6, L×c5 54. h4, Kg7 55. Kg3, Kg6 56. Kg4, Lb6 57. Kg3, Kf5 58. h5, Ld4! 59. Kg2, K×f4 60. c5!, e3! 61. a7.

Eller 61. Kf1, Kf3! etc.

61. —, e2 62. a8(D), e1(D) 63. Df8†, Ke3 64. Df3†, Kd2 65. D×c6.

Efter dette træk tilbød hvid remis. Han troede ikke på, at der var mere i stillingen!

65. —, Df2† 66. Kh3, Df5†! 67. Kg2.

67. Kh2 var mere nøjagtigt, men hvid går i alle tilfælde mat.

67. —, Dg4† 68. Kh2, Le5† 69. Op-givet.

Noter af Jens Kolbæk.

Under turneringen havde Hangö besøg af Finlands præsident, men det var ikke det kongelige spil, der havde hans bevågenhed; det var sejlsporten. Til gengæld blev turneringen overværet af D. S. U.s formand med familie.

<i>Landsholdsklassen</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Pts.
1. F. Thorbergsson, Island	—	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1/2	1	7 1/2
2. Paul Svedenborg, Norge	1/2	—	1	1/2	0	1	1/2	1	1/2	1	1/2	1	7 1/2
3. Ragnar Hoen, Norge	1/2	0	—	1	1	1/2	1	0	1	1	1/2	1	7 1/2
4. Manne Joffe, Sverige	1/2	1/2	0	—	1/2	1/2	1	1/2	1	1	1	1/2	7
5. Aatos Fred, Finland	1/2	1/2	0	1/2	—	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1	1	6 1/2
6. H. Koskinen, Finland	1/2	0	1/2	1/2	1/2	—	1/2	1/2	1	1	1/2	1/2	6
7. Aki Lahti, Finland	1/2	1	0	0	0	1/2	—	0	1	0	1	1	5
8. Torben Kjeldsen, Danmark .	0	0	1	1/2	1/2	1/2	1	—	0	1/2	1/2	1/2	5
9. Hartvig Nielsen, Danmark .	0	1/2	0	0	1/2	0	0	1	—	1	1	1/2	4 1/2
10. Håkon Åkvist, Sverige	0	0	0	0	1/2	0	1	1/2	0	—	1	1	4
11. I. Halldorsson, Island	1/2	1/2	1/2	0	0	1/2	0	1/2	0	0	—	1/2	3
12. Halldor Jönsson, Island	0	0	0	1/2	0	1/2	0	1/2	1/2	0	1/2	—	2 1/2

Som det fremgår af skemaet, blev resultatet i landsholdsklassen, at de to nordmænd *Svedenborg* og *Hoen* samt islændingen *Thorbergsson* kom til at stå lige. En omkamp mellem disse 3 om nordmesterskabet vil finde sted i Island i januar måned 1968. Thorbergsson, der er titelforsvarer, var den eneste, der gennemførte turneringen uden tabsparti. Han var dog nogle gange i fare og var også af og til i tidnød, men hans dømmekraft var sund. Han anførte selv, at han ikke havde adgang til træning på det afsides sted, han boede i Island. Den unge norgesmester Paul Svedenborg fra Narvik gjorde indtryk af at være en skakbegavelse af rang. Han tabte kun et parti, og det var i første runde til finnen Lahti. Svedenborg havde hvid og indledte kamphandlingerne i åbningsspillet i Skandinavisk Parti: 1. e4, d5 2. e×d5, D×d5 3. Sc3, Da5 4. b4!?, D×b4. Det lykkedes for Lahti at trække sin dronning tilbage og bringe sin udvikling a'jour og senere hen at gøre sin merbonde gældende. Ragnar Hoen tabte sine to første partier til sin landsmand Svedenborg og til *Torben Kjeldsen*, Danmark, men derefter gik han fra sejr til sejr. Særlig bør fremhæves hans sejr over *Joffe*, hvorved sidstnævnte blev henvist til 4. pladsen, skønt det var hans eneste tabsparti.

Om danskernes resultater er at sige, at de næppe kunne forventes at blive ret meget bedre i det stærke selskab, men partierne viser, at kampmoralen var god.

Åbningsrepertoiret i klassen som helhed var ikke særlig variationsrigt, og at henved halvdelen af partierne bliver remis, må nok siges at være en smule uhensigtsmæssigt.

I mesterklassen spillede ligeledes 11 partier. Deltagerantallet var 24, fordelt i 2 grupper. I gruppe 1 sejrede de 3 finner: *K. Kivipelto*, *P. Ahonen* og *T. Nurminen* med hver 7 points. På 4. pladsen med 6 1/2 points fulgte *Bjarni Magnusson*, Island. 5. til 8. pladsen besattes af *Preben Sørensens*, Danmark, *K. E. Grannholm*, Sverige, *O. Appelqvist*, Sverige og *P. Palmo*, Finland.

I mesterklassen, gruppe 2 sejrede *Y. Barda*, Norge, med 8 1/2 points. Nr. 2 blev *Hans-Ove Hålen*, Sverige, med 8 points og nr. 3 *Ilkka Sarén*, Finland, med 7 p. 4. pladsen blev besat af *Claus Nørregaard*, Danmark, der fik lejlighed til at brillere med turneringens korteste parti. På 5. og 6. pladsen fulgte *L. Loikkanen*, Finland, og *L. Bäckström*, Sverige, med hver 5 1/2 p., og så kom den ferierende *H. Norman-Hansen*, Danmark, med 5 points.

I 1. kl. spillede efter Monrads system. Gruppe 1 talte 24 deltagere, og her sejrede *J. Brix Hansen*, Danmark, og *Martti Mujunen*, Finland, med hver 8 p. af 11 mulige. Brix Hansen var sejrherre i deres indbyrdes opgør, og han havde »rene linier«: 8 vundne og 3 tabte! 3., 4. og 5. pladsen deltes af finnerne *T. Nylund* og *H. Sabel* samt af svenskeren *V. S. Perlström* med hver 7 points. I samme gruppe deltog danskerne *K. B. Schou* og *Ernst Hellesøe*, der opnåede henholdsvis 4 1/2 og 1 1/2 points.

I 1. kl., gruppe 2, var der 22 deltagere. Nr. 1 blev *Haldor Nilsson*, Sverige, med 8 1/2 p. af 11 mulige. Derefter havde svenskeren *Björn Viklund* 8 p. og finnen *Stig Miettinen* 7 1/2 p. På 4., 5. og 6. pladsen fulgte *Alfred Andersen*, Danmark, *K. Nikkilä*, Finland, og *F. Seres*, Norge, med hver 7 points, *Folmer Nielsen*, Danmark, med 5 1/2 p., og i samme gruppe opnåede danskeren *A. V. Jørgensen* 2 1/2 p.

I dameklassen var denne gang kun tilmeldt 6 deltagere, nemlig 4 finner og de to danske fruere *Gudrun Levald* og *Antonina Enevoldsen*. Begge de danske damer opnåede ærespræmier. Der blev spillet dobbelt-runde, og »Nordisk mester i skak for damer« blev igen *Sirkka Vuorenpää* med 8 p., men hun blev denne gang hårdt trængt af fru *Meri Fager*, der sluttede med 7 p., efter at hun i det afgørende parti blev slået af fru Enevoldsen. Fru *Gudrun Levald* spillede en god turnering og besatte 3. og 4. pladsen sammen med fru *Eva Maj Lindeberg*, idet de hver opnåede 5 p. Derefter fulgte fru *Enevoldsen* med 4 p. og fru *Kontkanen* med 1 p.

I junior-klassen, der talte 9 deltagere, var den lille svenske »pöjke« *Ulf Andersson* den store

sensation. Legende let tog han alle »hele« points; kun i sidste runde, hvor han mødte danskeren Erik Andersen, var det påfaldende, at han brugte en stor del af sin betænkningstid.

Efter Ulf Andersson, der sluttede med 8 p. af 8 mulige, fulgte Juhani Salmi, F., med 5½ p. Derefter havde Esa Koskinen, F., 5 p. og Ingvær Gannholm, S., 4½ p. – Erik Andersen opnåede 2½ p., men skulle nok, så vidt man kunne skønne, have nået et godt stykke højere med en smule mere medvind. Han er selv klar over, at han bærer et navn, der forpligter.

Den ene af sejrherrene i turneringen, Ragnar Hoen, der er en af Norges stærkeste spillere, kom ilde af sted umiddelbart efter åbningsspillet mod Torben Kjeldsen. Vi bringer partiet:

4445 Kongeindisk

Spillet den 2. august 1967. L.Kl.s 1. runde.

Hvid: *Torben Kjeldsen*, Danmark.

Sort: *Ragnar Hoen*, Norge.

1. d4, Sf6 2. c4, g6 3. g3, Lg7 4. Lg2, d6 5. Sc3, 0-0 6. e4, Sbd7 7. Sge2, e5 8. 0-0, a5 9. f3, e×d4 10. S×d4, Sc5 11. Le3, Te8 12. Dd2, Sfd7 13. Tac1, a4 14. Tfd1, Se5 15. Sce2, Ld7 16. Sf4, b6 17. Tc2, Kh8 18. Sd5, Se6 19. Kh1, Sc6 20. Sb5, Se5 21. Sb×c7!, S×c7 22. L×b6, Tc8 23. S×c7, T×c7 24. D×d6, T×c4 25. L×d8, T×c2 26. Lf6, L×f6 27. D×f6†, Kg8 28. h4, h5 29. Td5, Te6 30. Df4, f6 31. Td2, Tc1† 32. Kh2, Tec6 33. Td6, T×d6 34. D×c1, Kg7 35. Dc5, Sf7 36. b4, a×b3 e.p. 37. a×b3, Td2 38. b4, Se5 39. De7†, Sf7 40. Kg1, Td1† 41. Kf2, Lb5 42. Lh3, f5 43. e×f5, opgivet.

*

Fra 1. klasse, gruppe 1, bringer vi her partiet mellem de to vindere:

4446 Reti's åbning

Hvid: *Martti Mujunen*, Finland.

Sort: *Jobs. Brix Hansen*, Danmark.

1. Sf3, d5 2. g3, c5 3. Lg2, Sc6 4. 0-0, h6 5. d3, Lf5 6. Sbd2, Sf6 7. De1,

Lh7 8. c3, e6 9. e4, Le7 10. h3, 0-0 11. Sh2, Se5 12. De2, d×e4 13. d×e4, Dd3 14. Te1, Tfd8 15. f4, D×e2 16. T×e2, Sd3 17. e5, Sh5 18. Shf1, c4 19. S×c4, S×c1 20. T×c1, Ld3! 21. Te4, Le5† 22. Kh2, f5 23. e×f6 e.p., S×f6 24. Sfd2, S×e4 25. S×e4, L×c4 26. S×c5, Td2 27. b3, Ld5 28. Tg1, Tc8 29. b4, b6 30. Opgivet.

4447 Spansk

Fra 1. kl. gruppe 2, 5. runde.

Hvid: *F. Seres*, Norge.

Sort: *Alfred Andersen*, Danmark.

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, Sf6 5. 0-0, b5 6. Lb3, S×e4 7. d4, d5 8. d×e5, Le6 9. c3, Lc5 10. Sbd2, Lf5 11. Lc2, 0-0 12. Sb3, Lg4 13. S×c5, S×c5 14. Te1, Te8 15. Lf4, Se6 16. Lg3, Se7 17. Dd3, g6 18. Lh4, c6 19. De3, L×f3 20. D×f3, g5 21. Lg3, Sg6 22. Tad1, Kg7 23. Dg4, Th8 24. h3, h5 25. Df3, De7 26. Te3, Tad8 27. Lf5, Sgf4 28. L×f4, S×f4 29. h4, c5 30. h×g5, D×g5 31. Dg3, D×g3 32. T×g3†, Kh6 33. Tf3, Kg5 34. Lc2, h4 35. g3, h×g3 36. T×g3†, Kh6 37. Tf3, Tdg8† 38. Kf1, Tg4 39. Lf5, Kg5! 40. Opgivet.

Steen Fedder:

Junior-turnering i Belgien

Turen til Belgien var en stor oplevelse. Jeg var indkvarteret hos en familie, som havde en søn med i turneringen (de Vos). Den blev udmærket ledet af Hendrik Baelen og belgierne var gæstfrie værter, blot syntes jeg, at betænkningstiden – 2 timer til 40 træk – var for lidt.

Der blev også lidt tid til andet end skak, f. eks. var der arrangeret en tur til Antwerpen, hvor vi bl. a. så de verdensberømte diamantsliberier.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Pts.
1. Preissmann, Frankrig	–	½	1	½	1	1	1	1	½	½	7
2. Baldwin, England	½	–	½	1	½	½	1	1	1	1	7
3. Fedder, Danmark	0	½	–	½	1	1	1	1	1	1	7
4. Petschar, Østrig	½	0	½	–	0	1	1	½	½	1	5
5. Førster, Tyskland	0	½	0	1	–	½	½	½	1	1	5
6. Huss, Schweiz	0	½	0	0	½	–	½	1	1	1	4½
7. Milberg, Luxemborg	0	0	0	0	½	½	–	½	1	1	3½
8. Meulders, Belgien	0	0	0	½	½	0	½	–	½	1	3
9. Nipius, Holland	½	0	0	½	0	0	0	½	–	½	2
10. De Vos, Belgien	½	0	0	0	0	0	0	0	½	–	1

Jeg startede turneringen med et ærgerligt nederlag til Preissmann, men scorede så i de følgende 3 runder $2\frac{1}{2}$ points og lå dermed på andenpladsen sammen med 4 andre (!) deriblandt Preissmann, lige efter Baldwin, som lå på førstepladsen med 3 points. Allerede efter 5. runde blev det klart, at det ville blive et opgør mellem Baldwin, Preissmann og mig. Baldwin lå fortsat i spidsen med 4 points, derefter Preissmann og jeg med $3\frac{1}{2}$ points, men i 6. runde mistede han et vigtigt halvt point til Huss og med to gevinster kom Preissmann og jeg à points med ham ($4\frac{1}{2}$ p. til hver). Efter 7. runde havde jeg min største fremgang, da Preissmann fik remis imod Petschar, men Baldwin vandt, og sammen med ham lå jeg i spidsen med $5\frac{1}{2}$ points. Både Baldwin og jeg mistede et halvt point i 8. runde, medens Preissmann vandt, og dermed var vi atter lige med 6 points hver. Da vi alle vandt i 9. runde, havnede jeg p. gr. af en dårligere Sonnenborn-Berger korrektion på tredjepladsen. Her følger et par af mine partier:

4448 Kongeindisk

Hvid: *Førster*, Vesttyskland.
Sort: *Steen Fedder*, Danmark.

1. Sf3, Sf6 2. g3, g6 3. Lg2, Lg7 4. 0-0, 0-0 5. d3, c6.

I mit parti imod Baldwin spillede jeg her 5. —, d5 6. Sbd2, Sbd7 7. e4, de 8. de, e5 med hurtig remisslutning.

6. Sbd2, d6 7. e4, Dc7 8. c3(?).

Efter min opfattelse er 8. Se1 fulgt af f4 hvids bedste plan. Tekstrækket svækker unødigt Bd3 og diagonalen a6-f1.

8. —, Sbd7 9. Dc2, b6 10. Te1, La6 11. Sb3, e5 12. d4, c5 13. d×e5, d×e5 14. Lf1, c4.

Først L×f1 var bedre.

15. Sbd2, Tac8 16. b4, c×b3e.p 17. D×b3(?).

17. a×b, L×f1 18. K×f1, D×c3 19. D×c3, T×c3 20. T×a7, Td8 burde være spillet, selv om hvids officerer står noget udsat.

17. —, L×f1 18. S×f1, D×c3 19. Lb2, Da5 20. Sld2, Sc5 21. Da3, D×a3 22. L×a3, Tfd8 23. L×c5, T×c5 24. Sb3, Tc4 25. S×e5, T×e4 26. Sc6, Td7 27. T×e4, S×e4 28. Te1, Sc3 29. Te7, T×e7 30. S×e7†, Kf8 31. Sc8, S×a2 32. S×a7.

Dermed er problemerne forbi, og resten går let:

32. —, Sb4 33. Sd2, Ld4 34. Kf1, Ke7 35. Sc4, Ke6 36. Sb5, Kd5 37. S×d4, K×c4 38. Sf3, f6 39. Ke2, Sc2 40. Sd2†, Kd4 41. Sf3†, Kc3 42. Sd2, Sd4† 43. Ke3, Sf5† 44. Ke2, Sd6 45. Sb1†, Kb2 46. Sd2, Kc2 47. Sf3, b5 48. Sd4†, Kc3 49. Se6, b4 50. Kd1, b3 51. Kc1, b2† 52. Kb1, Sc4 53. opgivet.

4449 Katalansk

Hvid: *Steen Fedder*, Danmark.
Sort: *Milbers*, Luxembourg.

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. g3, d5 4. Sf3, c5 5. c×d5, S×d5 6. Lg2, Sc6 7. 0-0, Ld6?

Bedre var Le7.

8. e4, Sc7 9. d×c5, L×c5 10. Dc2, De7 11. e5, h6?

Sort burde spille Sb4 og Sbd5. Spiller sort 11. —, 0-0 følger 12. Sg5 med oprivning af kongestillingen.

12. Sc3, Ld7.

12. —, 0-0? 13. L×h6, g×h6 14. Se4!

13. Se4, Sa6 14. a3, Tc8 15. b4, Sc×b4 16. a×b4, Ld4 17. Sd6†, D×d6 18. e×d6, opgivet.

Noter af Steen Fedder.

SKOLESKAK

Narvik skole blev nordensmester

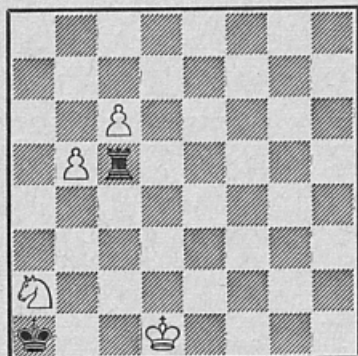
Det 4. nordiske mesterskab i skoleskak blev afviklet i Mørdrupskolen i Espergærde i dagene 3.-6. august. Danmarksmestrene fra Holsteingades skole var ikke i stand til at stille hold, og der blev derfor spillet en kvalifikationskamp mellem årets nr. 2 - Snekkersten skole og sidste års danske og nordiske mesterhold fra Skanderborg skole. Sidstnævnte hold vandt $4\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$ og blev Danmarks repræsentant i mesterskabskampene. Slutresultatet blev, at Narvik skole fra Norge vandt mesterskabet med 8 points foran Sundsvall skole fra Sverige med $5\frac{1}{2}$ points og Skanderborg skole med $4\frac{1}{2}$ points. Matchresultaterne blev: Norge-Sverige 3-3, Danmark-Sverige $3\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ og Norge-Danmark 5-1 (!).

Det er første gang, Norge er vinder af nordensmesterskabet i skoleskak, idet det tidligere er vundet af Holstebro i 1964, Hälsingborg i 1965 og Skanderborg i 1966.

Tikøb kommune var vært for arrangementet, der var dygtigt tilrettelagt og ledet af lærer Helge Jensen fra Snekkersten.

**Løsningen på opgaven
i juni-nr.**

*Studie af Liburkin
(1931)*

Hvid trækker og vinder

Løsningen er: 1. Sc1!, T×b5 2. c7, Td5† 3. Sd3!, T×d3† 4. Kc2, Td4! 5. c8(Tårn)! (Ikke 5. c8(dronning) for 5. —, Tc4† 6. D×c4 og sort er pat) 5. —, Ta4 (For at parere matruslen på a8) 6. Kb3! og nu vinder hvid for dobbelttruslen K×a4 og Tc1† mat kan ikke pareres uden tab. En smuk »bivariant« fremkommer efter: 1. —, Td5† 2. Kc2, Td5!) 2. —, Tc5† 3. Kd3! (Igen skal hvid spille rigtigt, for efter 3. Kd2? følger 3. —, T×b5 4. c7, Tb2† og efter 5. Kd1 det »smarte« 5. —, Tc2!! og remis efter 6. K×c2, for sort er pat.) 3. —, T×b5 (Efter 3. —, T×c1 vinder de hvide fribønder nemt ved kongens hjælp.) 4. c7, Tb8! (Et sidste redningsforsøg, da 5. c×b8 (D. eller T.) fører til patsætning af den sorte konge, og 5. Sb3†, T×b3† 6. Kc2, Tb2† kun giver remis, og går kongen »opad« d-linien, følger tårnet efter på b-linien med skakker, indtil den hvide konge rykker ind på c-linien, og så ryger tårnet i bund på b1 for at kunne spille Tc1.) 5. c×b8(Løber)! og hvid vinder.

Præmietagere blev: *Ove Kroll*, Lunderskov, *Ove Kvist*, Naur pr. Holstebro, og *Knud Koudabl*, Sorring. Her følger tre nye opgaver – kombinationsøvelser fra midtspillet. Løsninger til *Børge Borgå*, Kystvej 46, Åbenrå, senest den 12. september.

Hvid trækker og vinder i få træk

LITTERATUR

Walter Kühnle: USA Championships New York 1965-66 og 1966-67

Schweizer Schachdienst – Swiss Chess Agency er udgiver af populære dupliserede hefter med partier fra de »løbende« internationale turneringer etc., og heftet med partier fra de to sidste USA-mesterskabsturneringer er en lækkerbidsken for samlere af turneringsbøger, bl. a. fordi Bobby Fischer var med i begge turneringer. Teksten er affattet på tysk og engelsk(!), og foruden partierne, der er uden kommentarer, følger fine tabeller samt en fin oversigt over åbningsspillet. Pris omkring 13 kroner.

Albert Nees: Skak-Parlør

Tilsendt af Skakbus-Forlaget, København K.

Den initiativrige indehaver af Skakhuset i København har fået den udmærkede tanke, at korrespondancespillere o. a. ofte står i en vanskelig situation, når udenlandske modstandere skal have »mere på kortet« end trækket. Det har Nees nu afhjulpet ved at udgive en parlør, hvor de mest benyttede sætninger er optaget på 18 sprog og det skulle således være muligt at gøre sig forståelig overfor enhver spiller – ligegyldigt hvor han bor på skakkloden. Prisen incl. Moms er 6,60 kr.

Arne Zwaig: Norgesmesterskapet i Sjakk, Bergen 1967

Også i Norge er man begyndt på at udgive turneringsbulletinen med mesterskabsturneringens partier i duplikeret form. Den er på 16 sider med tabeller og partierne fra mesterelite-, mesterreserve-, junior- og 1. klasse. Interesserede købere kan henvende sig til *Arne Zwaig, Wilhelmsgatan 4, Oslo 1*. Prisen er 10 norske kroner.

Walter Kühnle: Santa Monica 1966 og Monte Carlo 1967

Igen en fornem partisamling og for vi danske særlig interessant ved, at stormester Bent Larsen var med i begge turneringer. Her er ialt 135 partier uden kommentarer, og den ledsagende tekst er affattet på tysk og engelsk. Tabellerne og registret over åbningsspillet er ligeledes i orden. Pris omkring 13 kroner.

Lundahl og Westman: Historiska Schackpartier

Tilsendt af bokförlaget Prisma, Stockholm. 176 sider.

Foruden at være en værdifuld partisamling med historiske partier er det lykkedes for de to unge svenske forfattere at skabe en læseværdig billigbog om skakspillets udvikling i tiden fra Philidor til Keres i kapitelrubrikkerne: Från Philidor till Anderssen, Morphy och hans tid, Steinitz och det moderna schackets födelse, Kurortsschack, Bilden av Capablanca, De hypermodernas genombrott, Den komplicerade Aljechin og 1930-talet-schackets guldålder? Ialt er der 59 partier, og de har alle tilknytning til den historiske tekst, hvor forfatterne på en interessant måde giver deres mening til kende om Philidor's, Morphy's, Steinitz's og de følgende storspil- leres indflydelse på den moderne skakopfattelse. Den svenske pris er 12,50 kr.

K. S. U.: Festskrift i anledning af 40 års-jubilæet

Det har været en naturlig ting for K. S. U.s ledelse at udgive et festskrift i anledning af unionens 40 års beståen, og det har været lige så naturligt at pryde det kacherede omslag med et gyldent tryk af den jubilerende Københavns grundlægger – biskop Absalon – især da, når Københavns Borgerrepræsentations formand, Henry Stjernquist, der selv er en habil skakspiller, har skrevet forordet i festskriftet med K. S. U.s historiske data. Hartvig Nielsen har skrevet de historiske facts, men er ejendommelig nok standset op ved året 1942. Der kunne nok være skrevet om flere interessante sager i de sidste 25 år af K. S. U.s beståen – ikke mindst om det nu forbilledlige samarbejde mellem K. S. U. og provinsen og om K. S. U.s fremgang i de senere år. Til gengæld kan læseren med interesse følge Erik Poulsens statistiske facts om K. S. U.-medlemmer, der er tildelt D. S. U.s hæderstegn, om københavns mestre i skak, om københavns mesterskabet for klubhold og vigtige matcher med K. S. U. som deltager.

Festskriftet koster 10 kr. og forhandles af unionens kasserer fru *Ingrid Larsen, Lersø Parkalle 171, København Ø*, postgiro 8 72 51, samt af »Skakhuset«, *Studiestræde 24, København K.*

TEORI STRATEGI TAKTIK

Turneringen i Bognor Regis

Her havde vi Ole Jakobsen og Svend O. van Seelen med og Jakobsen skriver om turneringen: »I alt fik jeg 6½ points og deraf 5 i de syv første runder. I 8. runde tabte jeg i oplagt gevinststilling til Padevski og det ødelagde mit humør noget. Af kendte spillere mødte jeg ellers Keene, Kottnauer, Mihajcisin og Gasic. Partiet mod Keene havde stor teoretisk interesse.«

4450 Siciliansk

Hvid: *Ole Jakobsen*, København.
Sort: *Keene*, England.

1. e4, c5 2. Sf3, Sc6 3. d4, c×d4 4. S×d4, g6 5. Sc3, Lg7 6. Le3, d6 7. Dd2,

Sf6 8. f3, 0-0 9. Lc4, Ld7 10. Lb3, Da5 11. 0-0-0, Tfc8 12. Kb1, Se5 13. h4, Sc4 14. L×c4, T×c4 15. Sb3, Da6 16. Ld4, Tac8 17. h5, Le6 18. h×g6, f×g6 19. g4.

Sort har nu ikke de sædvanlige offermuligheder L×g4, T×c3 eller S×e4 etc.

19. —, Lf7 20. Th2!.

På 20. —, b5 kan nu følge 21. L×f6, L×f6 22. Sd5! med fordel for hvid. Th2 er den egentlige pointe.

20. —, S×e4? 21. f×e4, L×d4 22. S×d4, T×c3 23. b3, Kf8 24. T×h7, Ke8 25. Df2, opgivet.

Keene er ellers ekspert i denne variant og har bl. a. skrevet en stor artikel i »Chess«, hvor han fastslår, at opbygningen med Lc4 er god for sort!

I første runde fik jeg ellers et chok, da der sad en yndig ung pige ved mit bord. Det viste sig at være den engelske damemester Miss D. Dobson, som jeg desværre blev nødt til at behandle på følgende ugalante måde:

4451 Siciliansk

Hvid: Miss Dobson, England.
Sort: Ole Jakobsen, København.

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, c×d4 4. S×d4, Sf6 5. Sc3, Sc6 6. f3, e6 7. Le3, Le7 8. Dd2, 0-0 9. Lc4, d5 10. e×d5, e×d5 11. Lb3, Se5 12. 0-0-0, Sc4 13. L×c4, d×c4 14. Df2, Da5 15. Kb1, Ld7 16. g4, Tfe8 17. g5, Sd5 18. S×d5, D×d5 19. h4, b5 20. f4?, Lg4 21. Tdel, Lc5 22. Thg1, Lh5 23. c3, b4 24. f5, b×c3 25. b×c3, Te4! 26. Sc2, Tb8† 27. Ke1, T×e3! 28. T×e3, Dd6 29. De1?.

Tidnød, men hvid er færdig f. eks: 29. Sd4, La3† 30. Kd2, Tb2† 31. Ke1, Db8! 32.

Dg3, Tb1† 33. Kf2, Db2† 34. Se2, Lc5 35. Te1, Dd2.

29. —, La3† 30. Opgivet.

Det var ellers en hyggelig turnering, men ligesom de andre udlændinge synes jeg, at jeg spillede med for få engelske spillere:

Partiet Arne Sørensen-Preben Løvgreen (»Skakbladet«s majnummer side 79)

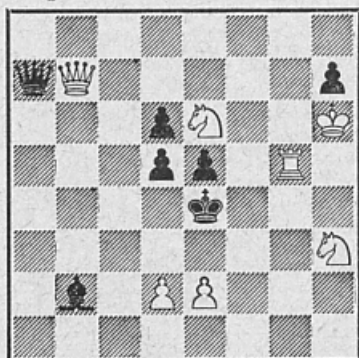
Svend Nielsen, Åbyhøj, skriver følgende: »Der anføres, at sort taber efter 24. —, Dd7, hvilket også skete i partiet. Men her har den iøvrigt udmærkede kommentator overset, at sort efter 25. T×h7, K×h7 26. Dh4†, Lh6 27. Lg5 får det bedste spil med kvalitet og bonde i overvægt efter 27. —, Dd4!. Efter f. eks. 28. D×h6†, Kg8 29. Le3 (Hvad ellers? 29. L×e6 eller 29. Lf6 besvares med T×g3†! og 29. Lf4 med T×b3) 29. —, T×e3 30. f×e3 (Tvungent, da 30. T×e3 besvares med T×b3) 30. —, D×e5 og sort vinder.«

PROBLEMSKAK

Under ledelse af Jan Mortensen og O. G. Lauritzen

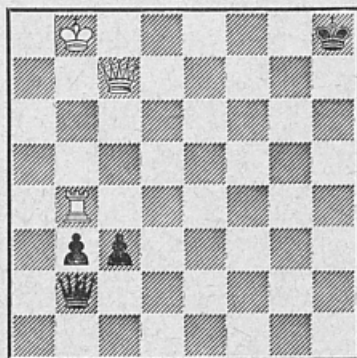
Indføring i Problemskakkunsten VI

8512. G. Heathcote
1. pr. Am. Chess Bull. 1912

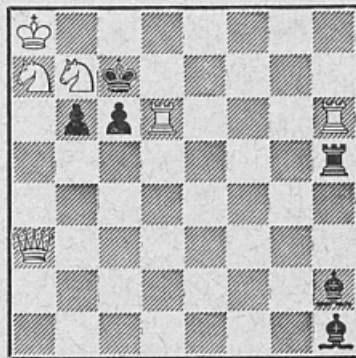
Mat i 2 træk

8513. Dr. W. Speckmann
Original

Mat i 2 træk

8514. W. B. Rice
1. pr. Good Companion 1915

Mat i 2 træk

I 8505 (augustheftet) er nøglen 1. a4! Der er nu ændret svar på trækkene 1. —, Sb4, Sc7, Lb5 og d3, hvor der i skinspillet følger hhv. 2. Db4, Db4, Sb3 og De5 og i løsningen 2. Sb3, Da3, Db5 og Dc3.

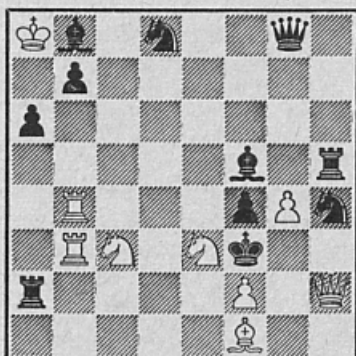
Hvis det i en trækpligt opgave ikke er muligt at finde noget afventende træk og heller ikke noget førstetræk, der forøger (eller formindsker) antallet af varianter eller ændrer svarene på nogle af sorts træk, bliver den eneste mulighed at indlede med et træk, der fremkalder en trussel. I 8512, hvor der i skinspillet følger D×h7 eller Sf2 på træk med Da7 og Db1 på træk med Lb2, er nøglen 1. Sd4, der truer 2. Tg4 mat. Varianterne opstår efter de fire slag af springeren; 1. —, K×d4 2. Db4 mat. 1. —, D×d4 2. Dh7 mat. 1. —, L×d4 2. Db1 mat. 1. —, B×d4 2. Bd3 mat.

Efter at vi har diskuteret de mekanismer trækpligt, trækvang og trussel, som opgaverne kan indeholde, vil nu gå over til at behandle de forskellige tematiske elementer. I 8513 er løsningen 1. Tg4, truer 2. Dg7 mat. Trækket 1. —, c2 er samtidig en *selvåbning* og *selvspærring*, idet feltet g7 åbnes for den sorte dronning, mens feltet h2 afspærrer (2. Dh2 mat). Forførelsen 1. Tb7? (med hele 4 trusler) strander på, at sort *binder* den hvide dronning ved 1. —, Dh2!

8514 (1. Td8, truer 2. De7) viser to selvspærringer (=interferenser) for det sorte tårn (1. —, c5 og 1. —, b5) og to selvspærringer med det sorte tårn (1. —, Td5 og 1. —, Te5).

Originalopgaver

8515. Herbert Ahues
Bremen (Tyskland)

Mat i 2 træk

8516. Touw Hian Bwee
Stuttgart (Tyskland)

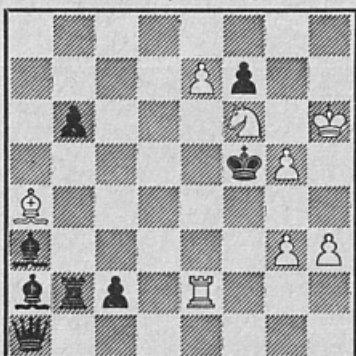
Mat i 2 træk

8517. A. Ellerman
Buenos Aires

Mat i 2 træk

8518. Svante Sandin
Mårsta, Sverige

Mat i 2 træk

8519. Herbert Hultberg
Stockholm

Mat i 3 træk

8520. Julius Buchwald
New York

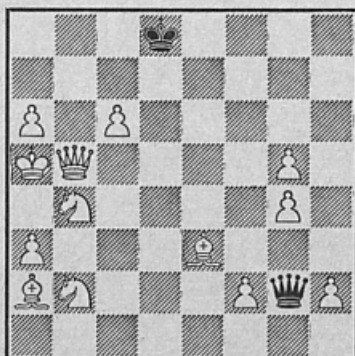

Selvmat i 2 træk

Dom i selvmatturneringen 1965

Årets to interessanteste opgaver var de to tempogevinstopgaver 8248 og 8320 V af Walther Jørgensen. 8248 er den klareste fremstilling af ideen, men 8320 V har foruden det højere trækantal også flere og længere tempogevinstmanøvrer og er i det hele taget indholdsrigere og vanskeligere. Denne tildeles derfor 1. præmie, mens 8248 får anden præmie.

8320 V, Walther Jørgensen
1. præmie

Selvmat i 77 træk

1. Db8 2. Dc7, Kf8 3. Lc5 4. Df7 5. De7
6. De8 7. Lb6 8. Dd7 9. Sc4, Kf4 10. Le3,
Kf3 11. Dd1 12. Sd2 13. Da1, Kd6 14.
Df6 15. De7, Kc8 16. De8 17. Lb6 (nu er
stillingen som efter 7. træk, blot med Sb2 på
d2) 18. Df8 19. Lc7 20. Dg7 21. Sd3 22.
Se5 23. Sd7 24. Sb8 25. De5 26. Dc3 27.
a4!, Kd5! 28. Df3, Ke6 29. Df6 30. Dd8,
Kc5 31. De7, Kd4 32. De3 33. De4 34.
De5 35. Dc3 36. h4! ... 45. h5! ... 54. h6!
... 63. h7! 64. Df3 65. Df6 66. Dd8 67.
De7, Kd5 68. De4 69. De5 70. Dc3 71.
h8T! 72. Df3, Kc5 73. De3, Kd5 74. De4
75. De5 76. Dc3 77. Td8.

8248, 2. præmie, Walther Jørgensen. Kh4,
Dh1, Tb3, Ld7, Ld8, Se7, Ba3, Bb2, Bc2, Bd4,
Be3 – Ka8, Tg2. Selvmat i 30 træk. 1. Lc6 2.
Sc8 3. Tb6 4. De1 5. La8 6. Ta6 7. Ta5
8. Ta4 9. Tb4 10. Tb6 11. e4! 12.–16.
Som 6.–10. 17. e5! 23. Lf3! 24. Ta6 25.
Ta5 26. Sd6 27. Dg1 28. Td5 29. Td3
30. Dh2.

Hædrende omtaler (uden rangordning):
8266, Arthur Madsen. Ka1, Dc2, Tf2, La7,

Le4, Ba2, Bg5, Bh6-Kg1, Th1, Th5, Ba3, Bh2. Selvmat i 4 træk. 1. La8, Th6 2. Tf7 3. Tb7 4. Df2, 1. —, Tg5 2. Tf6. 1. —, Th4 2. Tf5 1. —, Th3 2. Tf4. Fire analoge varianter, hvor det hvide tårn kryber i ly bag sin sorte kollega og samtidig spærrer for La8, så at matten ved kongeskakken muliggøres. 8292, *Eugeniusz Iwanow*. Kh1, Dg5, Te8, Tg1, Lb4, Ba3, Bc4, Bd4, Bg2, Bb7, Bc7, Bd7, Bh7-Kf7, Ta5, Ba4, Ba7, Bb5. Selvmat i 3 træk. 1. b8S, Ta6 2. Te7 3. Dh6. 1. —, a6 2. h8L 3. Dh5. 1. —, bc4 2. d8S 3. Dh5. Tre minorforvandlinger. 8300, *Verner Skovlund Jensen*. Kc1, Df1, Tc8, Sc6, Sd6, Bc4, Bf2, Bg3, Bg6, Bh3-Kf3, Da1, Lb1, Lf8, Ba2, Bc3, Bg7. Selvmat i 2 træk. 1. Se4, Ke4 2. Tf8. 1. —, Le7 2. Sg5. 1. —, Ld6, c5 2. S×L. 1. —, Lb4 2. Sd2. En udmærket nøgle indleder et rigt variantspil. Især varianten Lb4 er udmærket.

Spærrefrist i 3 måneder.

O. G. Lauritzen. Jan Mortensen.

Løsninger til opgaverne i julinummet

Nr. 8488 af Tore Andersson: 1. Lc3. Stor opgave med Grimshaw på felterne d2 og d7. (O.G.L.).

Nr. 8489 af A. Ellermann: 1. c4. Forsøget 1. Dg6 strander på L×Te2†. (V.R.).

Nr. 8490 af P. A. Petkow: 1. Df3. Forandrede matter efter 1. Tc4†, 1. Tg4†, 1. Sd6† og Sf6†. (O.G.L.).

Nr. 8491 af E. Wennick: 1. Td4. Forbløfende biløsning 1. g5×f6. (V.R.).

Nr. 8292 af Johannes Joensen: 1. Le2, truer 2. Lg4†. 1. —, Sf3, Se3 2. Sc7. 1. —, Df3 2. Lf3. 1. —, De2 2. De2. 1. —, Df5 2. Lg4. God og vanskelig. (V.R.).

Nr. 8293 af J. Buchwald: Forfatterens løsning er 1. Sc5-e6, truer 2. Sc7†, 1. —, Sb3, 2. De4† 1. —, Ta2, 2. Dd4†, men desværre uløselig efter 1. —, Db1† eller Tb2†.

Nr. 8294 af Ole Balslev: 1. Dh2.

Nr. 8295 af H. Frøberg: 1. a4.

Nr. 8296 af N. Katschtshev: 1. Kc3.

Nr. 8297 af N. Katschtshev: 1. Kc2.

Nr. 8298 af N. Katschtshev: 1. Dh2.

Nr. 8299 af H. V. Tuxen: 1. Lf5.

Nr. 8300 af H. V. Tuxen: 1. c4.

Nr. 8301 af H. V. Tuxen: 1. Lf1.

Korrektionerne til opgaverne nr. 8348 og 8453 holdt ikke. Den første er biløselig ved 1. Td5† og den anden ved 1. Tf3, 2. Db1†. Begge er påvist af V. Røpke.

Løserturneringen

Total juli: Jens Claussen 392(3), A. Dithmer 100(10), B. Guldager 208, H. Helledie 201, Jens Henrichsen 157, V. E. Hesselberg 469, Leif Jensen 314, Johan Jørgensen 435(7), H. P. Larsen 483(4), Henning Larsen 368, Kurt B. Larsen 226, Ove Madsen 22, H. Ulrik Nielsen 353, Svend Nielsen 431, V. Røpke 376 (34), L. Skov 58, E. Stenlund 176, A. Strunge 148, K. Thrane 480(12), Ax. Tipsmark 268 (8), A. Wirgren 176 og øvrige løsere uforandrede.

**Dansk
Skak
Unions
emblem
i sølv**

med knap eller brochenål kr. 6,50 +
porto mod indbetaling på giro 208 01
eller ved indsendelse af frimærker.

**Skakbladets ekspedition
Akademihaven
Sørø**

KORRESPONDANCESKAK

Indenlandske turneringer

Turneringsleder: *Axel Nielsen*, Klostervej 23, Odense, tlf. (09) 12 52 50, postgiro 96 38

I mesterklassen og 1. klasse startes nye grupper, når der foreligger 7 tilmeldelser. I 2., 3. og 4. klasse startes der såvel 7-mands som 4-mands grupper. I 7-mands grupperne spiller hver deltager 1 parti og i 4-mands grupperne 2 partier med hver af de øvrige. Man bedes ved tilmeldelsen anføre, om man vil starte i en 7-mands eller en 4-mands gruppe. Indskud: Mesterklassen kr. 15,00, 1. kl. kr. 12,00, 2., 3. og 4. kl. kr. 10,00. Nye deltagere kan melde sig til 2., 3. eller 4. kl. efter spillestyrke, alle øvrige spillere kan melde sig til den klasse, hvor de i henhold til tidligere resultater hører hjemme. — Samtidig med tilmeldelsen bedes spillerne opgive gennem hvilken klub de er medlem af Dansk Skak Union, eller om de er »Personligt medlem«. Personlige medlemmer optages ved direkte henvendelse til unionens kasserer. Pris kr. 40,00 årligt. Spillere under 20 år halv pris. — Spillerne kan ikke forvente at modtage startbrev, før indskuddet er betalt.

Landsholdsklassen 1967

Vi minder om, at tilmeldelser til L.kl. 1967 skal være turneringslederen i hænde senest den 5. september, og henviser iøvrigt til indbydelsen i augustnummeret.

Afsluttede partier

Landsholdsklassen 1966: Axel Nielsen vandt over Gunnar Nielsen.

Mesterklassen: 157: 4/7, 7/1.

1. klasse: 292: 1/2. - 293: 6/3, 6-4. - 294: 7/1, 7/3, 7/4. - 295: 2-7, 2/1, 3/2, 3/4, 7/4. - 296: 5/3.

2. klasse: 580: 7-1. - 582: 5-1. - 584: 2/5. - 586: 6/4, 5/7. - 587: 4/5. - 588: 6/7. - 589: 2/3. - 590: 1-6, 6/7, 5/6, 3/6, 2 har ikke meddelt ferie, og denne gælder derfor ikke. - 592: 1/2, 3-1, 4 har ikke meddelt ferie, og denne gælder derfor ikke. - 595: 6/7.

3. klasse: 655: 7/1. - 656: 7/4. - 657: 6/5 på tid. - 658: 3-4, 4-3. - 659: 7-3, 2/7, 2/1. - 660: 3/6. - 662: 7/1. - 665: 6/2, 3-6. - 667: 2/4, 2/4, 2/1, 2/1. - 668: 6/3, 5/4, 7 skal indsende afskrift. - 669: 4/3. - 670: 6/7. - 672: 2/1 og 2/3 på tid.

4. klasse: 559: 4/6. - 569: 1/5, 1-4. - 571: 4/2, 4/1. - 575: 3/4, 3/4, da 4 er tavs. - 576: 1/5 på tid. - 580: 5/7, 5/1, 6/1, 2/1. - 581: 7/5, 3/5. - 582: 6/4, 7/1. - 584: 4/6 på tid.

Afsluttede grupper

I 292:

1. Hans A. Larsen, Haderslev 5 1.-2. 26,65

2. Bjarne Larsen, Århus	3	3.	8,30
3. A. K. Nielsen, Frederikshavn	3	3.	8,35
4. W. H. Nielsen, København	5	1.-2.	26,70
5. Carl Svendsen, Helsingør	2 1/2		
6. Johs. Mikkelsen, V. Jølby	2 1/2		
7. Otto Geisler, Hvidovre	0		

II 580:

1. N. Andersen, Slagelse	1		
2. Jens A. Kristensen, Hover	4	3.	13,35
3. Jørgen Nielsen, Århus	5	1.-2.	21,30
4. Jens Otto Pedersen, Odense	5	1.-2.	21,35
5. Ove W. Rasmussen, Assens	3		
6. H. Lykkegaard, Næsby F.	2 1/2		
7. Fl. Nielsen, Engesvang	1 1/2		

III 649:

1. Viggo Lomborg, Brønshøj	2		
2. Finn West, Nærum	5 1/2	1.	24,00
3. John K. Sørensen, Hillerød	5	2.	18,65
4. S. E. Jensen, Taagerup	3 1/2	3.	13,35
5. Ejner Sørensen, Vidstrup	1 1/2		
6. H. Jørgensen, Hørsholm	1 1/2		
7. Bent Hansen, Valby	2		

Nr. 6 reagerede ikke på henvendelse i Skakbladet og får 0 mod nr. 7.

IV 559:

1. Leo Lindberg, Odense	5 1/2	1.	24,00
2. Jann W. Christensen, Århus	4 1/2	2.-3.	16,00
3. Curt Christensen, Kbhvn.	0		
4. Aage Ludvigsen, Ikast	4 1/2	2.-3.	16,00
5. B. Frederiksen, Bredetved	1		
6. Ernst Urwald, Herlev	3 1/2		
7. Sv. Aa. Møller, Brønshøj	2		

Axel Nielsen.

Udenlandske turneringer

Turneringsleder og repræsentant i ICCF: *Lektor Arne Henriksen, Tarm*, tlf. 149, girokonto 105915

Korrespondanceskak med udlandet

Har De prøvet at spille internationalt? Hvis ikke, skulle De prøve; alle DSU-medlemmer kan frit tilmelde sig III, II og I klasse, men må bevise deres duelighed for at kunne deltage i de to højeste klasser, H og M (den sidste modsvarer omtrent den danske landsholdsklasse). Det er ikke dyrere at spille mod udlandet, da brevkort el. skakkort koster 50 øre til alle europæiske lande, indbefattet Tyrkiet og Sovjetasien samt USA og Canada, og kun meget få får brug for aerogrammer til den øvrige verden og så kun i ICCF's turneringer (90 øre pr. aerogram); man behøver absolut ikke at kunne sprog for at kunne deltage, men kan med en smule engelsk og/eller tysk i reglen få mangan god »sludder« med sine modstandere; man har mulighed for at nå meget højt: Europamesterskab og/eller VM, se augustnummeret; gebyrerne er meget beskedne, nemlig kr. 8,50 for en EU-turnering (11,50 for en 15-mands-gruppe) og i ICCF kr. 14,- pr. 7-mands-gruppe (17,50 pr. 15-mands-gruppe). Iøvrigt kan nærmere oplysninger fås mod svarporto hos

Arne Henriksen, Tarm.

Østersøturneringen

Ifølge en foreløbig opgørelse er denne store turnering nu færdig; der deltog 4 Sovjetter, Vesttyskland, DDR, Polen, Finland og Danmark; tre af Sovjetterne beslaglagde de tre første pladser, nemlig RSFSR med 74 1/2 points, Letland 71 1/2, Estland 70 1/2, og derefter: 4. Vesttyskland 67 1/2, 5. DDR 63, 6. Polen 57, Danmark 53 1/2, 8. Litauen 44 og 9. Finland 29 1/2. - Danmarks resultat blev nok lidt under, hvad der var »lagt op til«, idet tre af vore ialt 15 spillere svigtede deres holdkammerater ved at undlade at gennemføre turneringen og tabe de fleste partier på tidsoverskridelser; de øvrige 12 klarede sig gennemgående smukt, bl.a. scorede *Mogens Christensen*, Randers, på førstepladsen 5 1/2 af 8 og blev kun overgået af G. Lakjunas, Litauen, der fik 6; på pladserne nr. 5, 7, 8, 9 og 10 scorede følgende spillere alle 5 points, Jørn Sloth, nu Kbh., P. E. Hansen, Kbh., H. Landbo, Glostrup, nu Vridsted, P. Thystrup, Hvidovre og Aage Justesen, Holbæk; på plads

nr. 14 fik Danmark ved *Peder Madsen*, Jelling, 6½ points, der gav ham førstepladsen og senere en lille erkendtlighed, idet enhver, der fik flest points på sin plads, får en sådan. Iøvrigt kan det bemærkes, at Danmark var alene om at besejre turneringens nr. 1 med 8-7, der ellers besejrede samtlige andre hold; dårligst klarede vi os mod Estland, hvor vi kun fik 3½ points. Den største sejr noteredes af Polen, der slog Finland 13-2, mens Danmark her nøjedes med 11-4.

ICCF's pokalturneringer

Der mindes om, at absolut sidste frist for tilmelding til disse turneringer er den 15. okt. 1967; se iøvrigt augustnummeret.

Canada-Danmark

20 danske spillere er i gang med ialt 40 spil; der foreligger allerede to resultater, idet nr. 5, Bent V. Pedersen, Århus, og nr. 7, Jens Chr. Lund, Haderslev, har skaffet Danmark føringen med 2-0.

Eberhardt-Wilhelm-Cup, B-finalen

Bræt 1: *Gunnar Nielsen* remis mod CSSR III og vundet over Spanien; bræt 4: *Peder Madsen* remis mod Vesttyskland og CSSR II, tabt til England og vundet over Spanien; bræt 5: *H. W. May* remis mod Vesttyskland, tabt til England og vundet over Spanien; bræt 6: *Arent O. Jensen* vundet over England; bræt 7: *H. Landbo* remis mod Ungarn og Vesttyskland; bræt 9: *Tb. Andersen* vundet over Spanien; bræt 10: *Allan Jensen* remis mod Spanien og vundet over Vesttyskland; bræt 12: *Hans Kelstrup* vundet over Spanien. Derefter har Danmark 10½ af 16, men det skal bemærkes, at 5 sejre mod Spanien skyldes det forhold, at disse alle tabte på tid.

Olympiaden VI, 3. sektion, semifinalerne

Den sidst kendte stilling mellem 9 hold er følgende: DDR 31½ p. i 42 spil, 75 %, Jugoslavien 32(43), 74 %, Belgien 26(44), 59 %, Danmark 25½(46), 55 %, USA 19(39), 49 %, Østrig 17½(39), 45 %, Schweiz 16(40), 40 %, Tyrkiet 7½(29), 26 % og Japan 5(41), 12 %. Da kun de tre bedste hold kommer i finalen, kommer det nok til at knibe for Danmark at nå med. Belgien mangler 4 spil, Danmark kun 2.

Klubkampe mod DDR

DDR ønsker at spille venskabelige klubkampe mod danske klubber; hold på 4, 6 eller 8 spillere er ønskelige, og der spilles to spil af hver spiller. Posttid til DDR er ca. 4 dage hver vej, porto er 50 øre pr. skakkort. Henvendelse til

Arne Henriksen, Syrenvej 34, Tarm.

NYHEDER

(fortsat fra 2. omslagsside)

Tilmelding skal ske senest d. 1. oktober til Helge Jensen, Søndermarken 28, Espergærde, tlf. (03) 23 32 48. Turneringsindsødet, som andrager 25 kr. pr. deltager, bedes indbetalt samtidig med tilmeldelsen.

(Helst samlet tilmelding fra hver enkelt klub om muligt). Spillestyrke bedes opgivet - ligesom juniorer bedes opgive fødselsdato. Høtlerværelse kan om fornødent anvises. For københavnske spillere kan oplyses, at togturen til Espergærde varer ca. 50 minutter.

I øvrigt kan alle yderligere oplysninger om turneringen fås ved henvendelse til ovennævnte adresse.

Vel mødt i Espergærde den 14. og 15. oktober!

»Miguel« Enevoldsen 60 år

I den årlige I. B. M.-turnering i Amsterdam vandt Portisch, Ungarn, klart med 8 points af

11 mulige, Kotov, Sovjet, fik 7, Ciric, Jugoslavien, og Langeweg, Holland, 6½, Moisejev, Sovjet, 6, Donner, Holland, og Ghitescu, Rumænien, 5½, Pachman, Tjecoslovakiet, 5, Jens Enevoldsen, Danmark, 4½, Scholl og Zuidema, Holland, 4 og Ree, Holland, 3½ points.

Bent Larsen skriver herom i »Viborg Stifts Folkeblad« følgende: »Jeg læser med stor fornøjelse turneringsbulletinerne, især beskrivelserne af Enevoldsens partier; f. eks. om hans parti mod Zuidema (der sluttede remis):

...Spansk, med hvid på vej mod den sorte kongefløj. Der bragte han en vældig masse materiel i stilling og kiksede ... den smukkeste kombination i sit Enevoldsenske liv. Årsag: for mange tilskuere i arenaen. Der skulle prøvtestes, eller i hvert fald knurres.

Da kombinationen blev vist for tredje gang, ødelagde en tilskuer det hele. Han fandt det rigtige forsvarstræk - slet ikke fjerntliggende. Enevoldsen nikkede beroliget. Det her var den herligste turnering, han nogensinde havde deltaget i, og publikum generede slet ikke spillerne. Fortræffeligt organiseret...

Hvorfor det morer mig? For det første fordi

jeg kender Jens, for det andet fordi det er nøjagtig sådan, journalister plejer at skrive om Miguel Najdorf!

Løvrigt tvivler jeg på, at Jens Enevoldsen holder fast ved sin beslutning om at lade dette blive hans sidste turnering. Hvorfor også det? 60 (som han fylder i denne måned) er ingen alder for en mand, der synes, at det er sjovt at spille skak.»

Bent Larsen nr. 2-3

Bent Larsen benyttede sommervarmen til at spille en turnering i Dundee i Skotland. Denne turnering er en årligt tilbagevendende begivenhed. Den har været spillet hvert år i hundrede år.

Jubilæumsturneringen vandtes af *Gligoric*, der er specialist i jubilæumsturneringer. Han vandt, som nogle måske husker, turneringen i London 1951, hundredårsjubilæet for verdens første turnering.

Bent har vundet fem partier i træk mod *Gligoric*, så nu var det jugoslavens tur. Dette parti afgjorde turneringen. *Gligoric* fik 6½ points. Anden- og tredjepladsen deltes mellem Bent Larsen og islændingen *Olafsson*. Disse to rivaler fik hver 5½ points. Deres indbyrdes parti faldt i sidste runde, og Bent vandt. Han har gode nerver. Belgieren *O'Kelly* og englænderen *Penrose* fik begge 5 points. Derefter var der et spring ned til næste mand *Kottnauer* med 3 points.

»Politiken«

Holstebro Skakklubs jubilæumsturnering

Jubilæumsturneringen blev en stor succes for den arrangerende klub. Turneringslederne Bjørn Laursen, H. P. Hansen og deres medhjælpere fik ros for dygtig tilrettelægning og afvikling. Der var ingen slinger i valsen, trods det at man måtte holde styr på resultaterne af ikke mindre end 720 partier.

Den tidligere sekretær i skakunionen, Børge Borgå, Åbenrå, fik derfor kraftigt bifald, da

han takkede Holstebro-kammeraterne for et velgennemført arrangement. Vi er altid glade for at komme til Holstebro og opleve vestjysk gæstfrihed, sagde han. Hans Klüver, Hamburg, takkede på de vesttyske spilleres vegne og håbede på et snarligt gensyn i Tyskland. Der blev desuden talt af formanden for skakklubben Sct. Jørgen, Hermann Dam, der sagde tak for godt samarbejde og overrakte den 60-årige forening et sæt Staunton skakbrikker. Bjørn Laursen, der foretog præmieuddelingen, takkede de 144 spillere for deltagelsen. Vi er fuldt ud tilfredse med arrangementets forløb, sagde han.

Der blev spillet 10 runder med en halv times betænkningstid pr. parti for hver spiller, og præmielisten fik følgende udseende:

Børge Andersen, København, 9½ p. (Holstebro byråds ærespræmie), Jens Kølback, Århus, 8½ p., Erling Højbjerg, Århus, 8 p. (Dagbladets ærespræmie), Jørgen Aaskov, Vejle, 8 p., Hermann Pusch, Vesttyskland, 7½ p., Kaj Rosell, Århus, 7 p., Per Rosell, Århus, 7 p. (Amts-Bladets ærespræmie), Sigfred From, Herning, 7 p.

Præmier til ikke-seedede spillere:

Bent Olesen, Lemvig, Heiner Kaufhold, Vesttyskland, Viggo Kaalby, Århus, Vagn Rosenlund, Århus, Børge Borgaa, Åbenrå, Bent Jochumsen, Århus, Ernst Larsen, Holstebro, alle sammen 7 points samt Peter Bækgaard, Hurup, og L. Aa. Ottesen, Herning, 6½ points.

Præmier til juniorene:

Peter Gallmayer, Odense, 6½ p., Viggo Bove Quist, Nyk. M., og Ole Johansen, Holstebro, 6 points.

Veteranernes præmieliste:

Erik Sundien, Vejle, og Aksel Kramer, Århus, 6 points.

Ekstra præmier til spillere fra den jubilerende klub:

Bernt Poulsen 6 p., Alfred Thomsen 5½ p., Holger Kvist 5 points.

Søren Knudsen
i »Amtsbladet«

Dansk Skak Unions forretningsudvalg:

Formand: O. Schøller Larsen, Æblehavevej 9, Hvidovre. Tlf. (01) 78 81 28.

Kasserer: Robert Falborg, Akademihaven, Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl. 13-18). Giro 2 08 01.

Sekretær og propagandaleder: E. Meedom, Kirkebakken 14, Glostrup.

Korrespondanceskak:

Indenlandske afd.: Skakforhandler Axel Nielsen, Klostervej 23, Odense. Tlf. (09) 12 52 50.

Udenlandske afd.: Lektor Arne Henriksen, Tarm. Tlf. 149. Giro 10 59 15.

SKAKBLADET, udgivet af Dansk Skak Union, udgår hver måned. Abonnement kan tegnes på bladets ekspedition, Danmark, Norge, Sverige, Island og Finland kr. 24,00 pr. år, øvrige udland kr. 26,00 pr. år. Enkelte numre kan fås i ekspeditionen à kr. 2,25.

Redaktion:

Ledende redaktør: Eigil Pedersen, Bjørnholmsallé 19, Viby J. Tlf. (06) 14 74 72.

Problemskak: Jan Mortensen, Sct. Olavsallé 44, Tåstrup. Tlf. (01) 99 25 58 (originalopgaver), og O. G. Lauritzen, Ålekistevej 213 A¹, Vanløse. Tlf. (01) 71 70 78 (løsninger).

Skakbladets ekspedition: Akademihaven, Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl. 13-18). Giro 2 08 01.

Trykt i A. Backhausens Bogtrykkeri ved Holger J. Sørensen, Horsens.

SKAKBLADET årgang 1966 komplet tilsendes portofrit mod indbetaling af kr. 20,00.

Gavepakke: 30 stk. af ældre årgange kr. 25,00.

Klubfortegnelsen 1967 kr. 2,00.

Giro 2 08 01 - Skakbladets Ekspedition - Akademihaven, Sorø

Løsninger til studierne på forsiden

- Nr. 1: (Gorgiev »Shachmatny« 1937) 1. Lf3!, De4! 2. a5, D×f3 3. D×f3, Th8 4. Dh5!, Tf8 5. Df7, Th8 6. Dh7!, Tf8 7. Df5!, Th8 8. Dh3!, Tf8 9. a6, Tf1+ 10. D×f1, e×f1(D)+ 11. Kf1 og hvid vinder.
- Nr. 2: (Gorgiev »C. C. C. P.« 1959) Såvel 1. Sc7+ som 1. Tb8+ er ikke tilstrækkelig til gevinst. Det rigtige er 1. Lc1-d2! med følgende interessante hovedspil: 1. —, D×a4+! 2. K×a4, a2 3. Tb8+!, K×b8 4. Sd7+!, Kc8! 5. Sd6+, Kc7! 6. e8(S)+!, K×d7 7. f8(S)+, Ke7 8. f6+, K×f8 9. Lh6+, Kg8 10. f7+, Kh7 11. f8(S)+!, K×h6 12. Sf7+, Kh5 13. Sf6+, Kh4 14. S×g6+, Kh3 15. Sg5+, Kg2! 16. Sf4+, Kf2 17. Sg4+, Ke1 18. Sf3+, Kd1 19. Se3+, Kc1 20. Sd3+, Kb1 21. Sd2+, Ka1 22. Sc2+ og sort er mat.
- Nr. 3: (Gorgiev, »Tijdschrift KNSB«, 1959) 1. Se6!, L×e6 2. d×e6, Tc8 3. Dg8!., T×g8 4. d7!, Tf8 5. Sf6, Th8 6. Sh5, Tf8 7. Sf4, Th8 8. Sh3, Tf8 9. Sf2, Th8 10. Sd1 og hvid vinder.
- Nr. 4: (Rudenko, 2. præmie »C. C. C. P.« 1955) 1. Tf3+, Kh2 2. Df4+, Kh1 3. Th3+!, D×h3 4. De4+, Kh2 5. De5+, Kh1 6. Dd5+, Kh2 7. Dd6+, Kh1 8. Dc6+, Kh2 9. Dc7+, Kh1 10. Db7+, Kh2 11. Db8+, Kh1 12. D×b1+ og sort bliver mat.
- Nr. 5: (Bondarenko og Kakovin, Shachmaty Listok 1956) 1. c7, Le5+ 2. Kg8, Lf7+! 3. K×f7, d5 4. Sc8+! (Men ikke 4. c8(S)+ for 4. —, Ka8! 5. Sb6+, Kb8!) 4. —, Ka8 5. Sb6+, Ka7 6. c8(S)+, Kb8 7. Sa6+ og mat.
- Nr. 6: (Gorgiev, »Tidskrift f. Schack«, 1959) 1. e7!, D×e7 2. b7+, Kd7 3. c8(D)+, T×c8 4. Dd4+, Kc7 5. Db6+!, Kb8 6. Da7+!, K×a7 7. b×c8(S)+ og vinder.

237 østrigske frimærker gratis!

De næste fire uger får nu hver læser gratis 237 meget fine østrigske frimærker. Særudgaver og bedre efterkrigsmærker følger med ved køb af den store luksuspakke med 3150 forskellige, herlige samlermærker, billedfrimærker (katalogværdi mere end 450 Michelmark!) til en spotpris af kun 73,00 danske kroner!

Forsendes på efterkrav!

Fuld ombytningsret!

Ingen risiko!

Alle bliver begejstrede

Send hurtigt brev og forlang luksuspakke nr. 390!

Kun hos: **MARKENKÖNIG** Brändströmgasse 4, Mozartstadt SALZBURG. Østrig

SKAKHUSET

STUDIESTRÆDE 24

KØBENHAVN K

TELEFON BYEN 6291

BUTIK GIRO

EN GROS Dansk 86178

FABRIK Norsk 99303

FORLAG Svensk 4205

POSTORDRE

Skakhus-Avisen

udkommer 2 gange
pr. måned med nyt
og gammelt om

SKAKLITTERATUR
og
SKAKMATERIALER

Pr. nummer kr. 0,50

Pr. år kr. 10,00

Skaklitteratur

Jonasson: Internationella Turneringar i Sverige 1966, Krylbo og Uppsala + Matchen Larsen-Geller + Matchen Steinitz-Anderssen 1866	7,75
Kopylov: Aljehins försvar 6,60 - Hildebrand: Budapest-gambiten	9,25
Hildebrand: Staunton-gambiten 9,25 - Jonasson: Albins motgambit	9,25
Romanovsky: Reti's spelöppning 5,80 - Jonasson: Morra gambit	9,25
Hildebrand: Falkbeers motgambit 9,25 - Göransson: Jäenisch-gambiten ...	9,25
Göransson: Marshall-angreppet 7,75 - Hildebrand: Blumenfeld-gambiten	9,25
Neustadt: Antagen damgambit 9,25 - Jonsson: Skandinavisk parti	10,80
Heiestad: 1. e2-e4 og 1. d2-d4 . Disse to åbningstræk er analyseret i en mængde varianter, mange lærerige mesterpartier. Indbundet i to bind, pr. bind	13,20
Heiestad: Lær å kombinere 14,60 - Taktik og Strategi	17,35
Dr. M. Euwe: Theorie der Schacheröffnungen, 12 bind:	
Bind 1/2: Ortodoks dronninggambit, Cambridge Springs, Tarraschforsvaret m. m.	12,80
Bind 3: Slavisk, Albins modgambit, Modtaget dronninggambit, Colle, Dronningbondespil m. m.	23,80
Bind 4/5: Nimzo-Indisk, Kongeindisk, Grünfeld-Indisk, Gammelindisk, Dronning-Indisk m. m.	17,40
Bind 6/7: Budapestergambit, Blumenfeldgambit, Hollandsk, Katalansk, Engelsk, Bird, Froms gambit, Benoni m. m.	36,10
Bind 8: Fransk, Caro-Kann	13,00
Bind 9: Siciliansk, Aljehins forsvar, Skandinavisk, Jugoslavisk m. m.	17,20
Bind 10: Spansk, Tre- og firspringerspil	23,10
Bind 11/12: Preussisk, Italiensk, Skotsk, Russisk, Kongegambit, Wienerparti m. m. Udkommer i ny udvidet og moderniseret udgave omkring 1. oktober. Forudbestillinger modtages til levering på udgivelsesdagen.	
Estrin/Petrosjan: Zweispringerspiel im Nachzuge	21,60
Schwarz: Nimzo-Indische Verteidigung . 448 sider. Indb. 57,25, hft.	50,25
Schwarz: Holländisch . Udførlig teori + 185 partier. Indb. 48,50, hft.	41,00
Schwarz: Englisch . Teori + 145 partier, 300 sider. Indb. 41,00, hft.	35,20
Schwarz: Die sizilianische Verteidigung . 587 sider. Indb.	54,60
Schwarz: Die Verteidigung Caro-Kann . 388 sider. Indb. 54,00, hft.	48,50
Schwarz: Damengambit . 324 sider, hft.	21,60
Schwarz: Die Bird Eröffnung (1. f2-f4) . 158 sider. Indb. 19,40, hft.	15,00
Larsen: Praktische Eröffnungstheorie, Die offene Variante in der Spanischen Partie . 34 sider	10,60
Pachman: Moderne Schachtaktik, bind 1 og 2 . Ny omredigeret udgave. 1. udgave var udsolgt på rekordtid! Pr. bind	26,40
Vukovic: Der Rochade-Angriff . 216 sider	23,10
Vukovic: Das Buch vom Opfer . 168 sider, indb.	30,40
Reti: Die neuen Ideen im Schachspiel . 56 sider	17,20
Brinckmann: Streifzüge und Irrtümer auf 64 Feldern . 216 sider. Ny!	37,00
Wildhagen: Weltgeschichte des Schachs, bind 6, Morphy/Paulsen.	
I: Morphy 250 partier - II: Paulsen 156 partier , indb.	47,50
Müller: Botwinnik lehrt Schach . Flohr: Laufbahn eines Weltmeisters , 100 partier med fyldige kommentarer, mange billeder, 200 sider. En herlig bog! Indb.	37,00
Kühnle/Crisovan: USA Championship 1965/66 . 1. Fischer, 2.-3. Byrne, Reshevsky + USA Championship 1966/67 . 1. Fischer, 2. Evans. Ialt 132 partier	11,25
Kühnle/Crisovan: Santa Monica 1966 . 1. Spasskij, 2. Fischer, 3. Larsen + Monte Carlo 1967 . 1. Fischer, 2. Smyslov, 3.-4. Geller, Larsen. Ialt 130 partier	11,25
Negyesi/Hegyí: Combination in Chess . 500 kombinationsfyldte partislutninger	24,50

AXEL NIELSENS SKAKFORLAG

Klostervej 23, Odense - Telf. (09) 12 52 50

Dansk postgiro 96 38 - Svensk postgiro 54 70 03 - Norsk postgiro 9 93 24